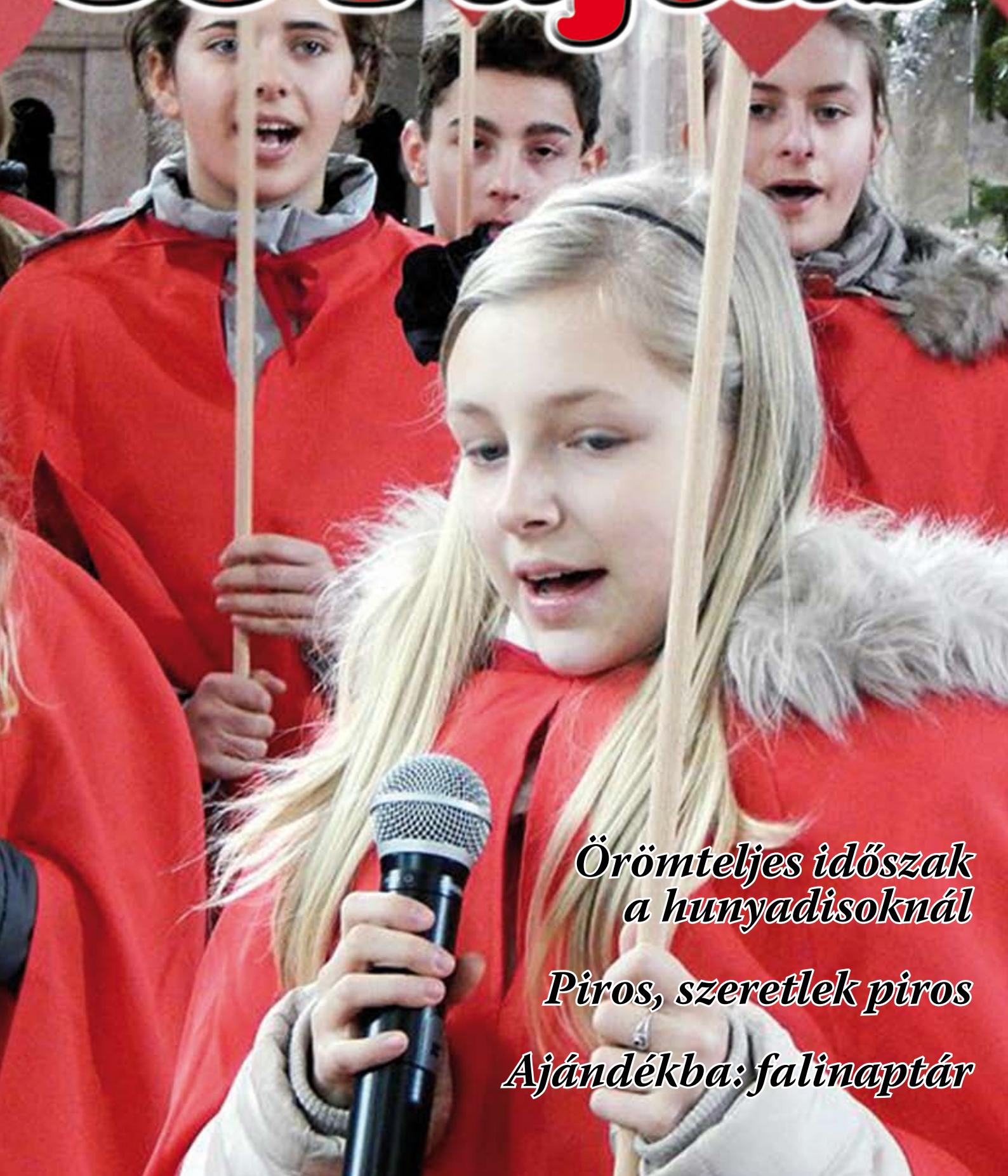

69. évf., 2015. I. 15., 1. szám

Jó Pajtás

*Örömteljes időszak
a hunyadisoknál*

Piros, szeretlek piros

Ajándékba: falinaptár

Valamerre el kell indulni

Temerini pályaválasztók között

Nem hinném, hogy kevésbé foglalkoztatja a nyolcadikosokat vagy a felsősöket a pályaválasztás témája, mint a korábbi nemzedékeket. Mégis úgy tűnik, mintha nagyon keveset beszéljünk róla nyilvánosan, azt a látszatot keltve, hogy nem sorsdöntő kérdéstről van szó.

Pedig igenis nagyon fontos, még akkor is, ha arat a munkanélküliség körülöttünk, és úgy tűnik, csak kevesen boldogulnak majd itthon. Akkor is fontos, ha külföldi munkavállalás felé tekintgetünk, mert valamerre el kell indulni a nyolcadik osztály befejezése után. S ha lehet, miért ne indulnánk jó irányba, amerre haladva megtaláljuk a megélhetést, a boldogulást, s ha nagyon szerencsések leszünk, még a munka örömét is?

Szeretnénk mi is valamelyest hozzájárulni döntések megkönnyítéséhez. Egy évvel ezelőtt is ugyanezt tettük, akkor fél éven át a különféle foglalkozásokat és hivatásokat mutattuk be. Az idén a második félévben néhány középiskolát szeretnénk bemutatni nektek képeken és szóban, s ezzel hozzájárulni

pályaválasztási dilemmáitok eldöntéséhez.

Biztos, hogy sokan már döntöttek, és nekik talán unalmas a téma. Ez derült ki legalábbis a szünet előtt tett látogatásunk során a temerini Kókai Imre iskola 8. d osztályában. Jó volt hallani, hogy vannak közöttük olyanok, akik korukat meghazudtoló komolysággal végiggondolták döntésüket, és elmondták, azért választották az adott szakot, mert az a gyermekkoruk álma, vagy azért, mert biztosított munkalehetőséget látnak benne, vagy egyszerűen folytathatják a családi vállalkozást.

A felvételünkön látható nyolcadikosok megozstották

velünk gondolataikat. Skamla Zita egészségügyi középiskolában folytatná tanulmányait, Hévízi Ivett kis kora óta tanárnő szeretne lenni, Uracs Anasztácia Topolyán folytatná tanulmányait, péknek tanulna, Gregor Isidóra és Szabó Ildikó a futaki Mezőgazdasági Középiskolába fog jelentkezni, Baló Arnold autómechanikus szakot választott, Puskás Roland informatikára iratkozna Óbecsére, Hévízi Dániel pedig tűzvédelmi szakember lenne legszívesebben, ráadásul helyben továbbtanulhat.

Vagyis szinte mindenki más irányt vesz. Jó szerencsét kívánunk választásukhoz!

N-a

Fotó: Nagy Magdolna

Olvass bennünket a jövő héten is!

Bízunk benne, hogy könnyebb visszatérni az iskolapadba, ha a Jó Pajtás is vár rátok. Ezúttal pontosan így alakult, s ez kezdetnek talán nem rossz.

Először mégis megköszönnénk a sok kedves ünnepi és újesztendei köszöntőt, melyek még mindig szerkesztőségünk szekrényét díszítik. A legtávolabbi hely, ahol gondoltak ránk az év végi hajrában is, nem más, mint Ausztrália. Farkas József, a Jó Pajtás egykori kistudósítója küldött karácsonyi üdvözlőlapot, amit ezúton is köszönünk.

Egyébként újévi fogadalom nélkül léptünk a 2015-ös esztendőbe. Azt láthatjátok, hogy változatlan áron és változatlan terjedelemben jelentünk meg, reményeink szerint azonban tartalomban hétről hétre meg tudunk majd újulni, fel tudunk frissülni, és olvasmányosnak, változatosnak, érdekesnek találjátok kisújságunkat a második félévben is.

Első számunkban kalendáriummal kedveskedünk nektek, a jövő héten már Katona Ervin erőseMBER fog visszanézni rátok a poszterről. Ezenkívül: számítógépezünk, bizalmaskodunk, zsbongunk, turmixolunk, fejtörőket gyártunk, viccelődünk, és új rovatokon is törjük a fejünket.

Olvassatok bennünket továbbra is!

Francsovcics Judit versei

Téli este

Húzza a fákat az északi szél,
metszi az ágat a jégcsap, a dér.

Szél kavarog, s vele táncol a hó,
csillan az úton a jégtakaró.

Benn a szobában a kályha zenél,
jó meleg ágyban már messze a tél.

Kéz simogat, szelíden betakar,
libben az álom a szemre hamar.

Hallik egy hang mi susogva mesél
Húzza a fákat az északi szél.

Hejj vadliba...

“Hej vadliba, vadliba
gyere velem lagziba!
Házasodik a menyét,
tücsök húzza a zenét.

Szürke gém a főszakács,
haltejjel sül a kalács.
Míg a gólya kelepel,
a víz násznép menetel.

Hejj vadliba, vadliba
jösz-e velem lagziba?”
“Nem megyek én teveled,
mert, hogy róka a neved.”

A két szarka

Faágon ül két kis szarka.
Egyik okos, másik balga.
Meglátnak egy róka farkat,
egyik pöröl, másik hallgat.

De a róka okos állat,
nem bánja, ha kiabálnak.
Rikoltós a jó vacsora,
arra fáj a róka foga.

Míg a róka lesben állt ott,
lám, az okos messze szállott.
Ott maradt a buta szarka,
így a róka fel is falta.

Sikerült meglepni a nyerteseket

Átadtuk a Volt egyszer egy család... fogalmazásíró pályázatunk nyerményeit

Csaknem egy éve, 2014 tavaszán meghirdettük a Volt egyszer egy család... című fogalmazásíró pályázatunkat, mellyel nem titkoltan azt szeretnénk volna elérni, hogy erősítsük a családi kötelezettségeket. Többeknél biztosan célt értünk, s ez már elégedettségre ad okot.

Mint minden pályázatnál, ez esetben is díjakat osztottunk ki, és dicséretben részesítettünk a zsűri döntése értelmében. Az első félév vége és karácsony előtt aztán rajtaütés-szerűen bekopogtunk a díjazottak osztályába, és átadtuk a nyerményeket.

A második helyezett Lak Ádám és magyartanárja, Bencsik Tímea

Az első helyezett adai **Balog Virág Ágnes**nek, a Cseh Károly iskola nyolcadikosának fogalma sem volt róla, hogy megnyerte pályázatunkat, amikor (véletlenül épp magyaróra-ra érkezünk) megjelentünk az osztályában. **Dobrotka Mára** magyartanár nő szemében is megcsillant a kérdőre vonás: ki zavarhatja az óráját félév vége előtt, amikor anyni még a teendő. Hát a Jó Pajtás érkezett, méghozzá jó hírrel! – tudattuk, és ezzel talán meg is bocsátattunk nekünk a rajtaütésszerű látogatás, hisz tényleg jó hírrel és az ezzel járó szerény ajándékcsomaggal érkezünk. Ágnes különben is aktív, szeret olvasni, rajzolni, ezenkívül zongorázik, hegedül és a számítógépet sem veti meg. Rövid ismerkedésünk során elárulta, orvos szeretne lenni, bár döntése nem végleges. Épp ezért tanulmányait a zentai Gimnáziumban kívánja folytatni. Szép, nagy osztálya van, alig „fértek a képre”, amikor tanárnőjünkkel lencsevégre kaptuk őket.

A következő állomás Bácskossuthfalva volt. Szünetben érkezünk az id. Kovács Gyula iskolába. Az ötödik osztályos **Lak Ádámot** kerestük, mivel ő lett pályázatunk második helyezettje. Hamarosan előkerült magyarta-

Vajtai Viktória (a középső sorban balról a harmadik), Kiss Szuzana tanítónő kiváló tanítványa egy igazán remek osztályban

nárnője, **Bencsik Tímea**, aki azonnal el is tűnt, hogy előkerítse Ádámot. Nem kellett rá sokat várni, annál inkább, mert ő már olvasta az előző nap megjelent Jó Pajtásban a számára kellemes hírt. Fogalmazásírásban korábban nem tűnt ki, sokkal inkább szavalásban, írászatban, így az örömhír és talán megjelenésünk is még többet jelentett számára. Elárulta, hogy kedvenc könyve A kis herceg. Tanárnőjének is gratuláltunk, hisz Bácskossuthfalváról Ádámén kívül más munkát is dicséretben részesített a zsűri.

Harmadik állomásunk a palicsi Miroslav Antić iskola volt, ahol a negyedikes **Vajtai Viktóriát** kerestük fel, pályázatunk harmadik helyezettjét. Viktóriát egy nappal korábban a meglepő hír tette boldoggá, másnap viszont a mi érkezésünk. **Kiss Szuzanna** tanító nénijét találtuk meg először, aki csakhamar az osztályába vezetett bennünket. Úgy tűnt, az egész osztály őszintén örül Viki sikerének, és igazi összetartó társaság. Vikivel talán madarat is fo-

gathattunk volna, igazán jól esett neki a siker. Megismerkedtünk az osztálytársaival, akik között ismerősre is bukkantunk, minthogy az osztálynak képviselője volt udvarnoki szavalóversenyünkön. A 18 fős osztály tagjai egyébként rendkívül változatos érdeklődésűek, szinte valamennyien sportolnak, foglalkoznak népzenevel, olvasnak – többek között a Jó Pajtást –, és részt vesznek a különféle pályázatokon. A Vikit ünneplő, rendkívüli osztályt megörökítettük, a tanító néninek pedig gratulálunk eredményes munkájához.

A dicséretben részesítettek sajnós nem tudtuk megajándékozni. Ráadásul hibát is vétettünk, amikor a zsűri döntését közölve két nevet kihagytunk a felsorolásból. A zsűri 14 munkát emelt ki a többi közül, a közzétett névsorból sajnálatosan kimaradt **Könyves Fanni** és **Szűgyi Levente** neve. Mindketten az adai Cseh Károly iskola nyolcadikosai. Elnézésüket kérjük a mulasztásért.

N-a

Fotó: Nagy Magdolna

Viktória

Ágnes

Ádám

Pályázatunk első helyezettje: Balog Virág Ágnes (naptárral a kezében) és osztálya Dobrotka Mária magyartanárnővel

A díjnyertes munkák

I. DÍJ

Magam sem tudom, hogy hol kezdjem. Elmesélek egy történetet egy családról, természetesen egy kitalált családról. Szeretném kicsit érzékeltetni a családi kötelekeket, az egymáshoz tartozás érzését. Aki ugye családban él, az érti, miről beszélek, aki viszont nem, az azonnal éljen családban! Neki se legyen jobb!

Szóval, hogy nevet adjak a családtagoknak, volt egy anyu és egy apu ebben a családban. Mint minden rendes családban, gyerekek is voltak. Egy fiú és egy lány. Testvérek. A fiú neve legyen, mondjuk, mondjuk... legyen Ákos, a lányé egy szép lányos név, legyen, mondjuk Ágnes, de én csak egyszerűen Giginek fogom hívni. Ha valaki magára ismerne ezen nevek hallatán, az csak a véletlen műve lehet.

Na most, hogy rendeztük jogilag ezt a képzeltbeli családot, belevághatok a történetbe, ami épp olyan fikciós. Egyik napon ez a család kirándulni indult Szabadkára. Természetesen a modern kor kirándulásainak a forгатókönyve alapján. Ami annyit jelent, hogy vásárolni.

Közeledett a nyár vége, és néhány őszi holmit kellett venniük. Az iskolakezdés is a nyakukon volt, természetesen nem maradhattak ki a tanszerek sem. Új vonalzó, új körző, hadd ne soroljam már! Miután Szabadkán szerencsésen eltévedtek, mert a rövidebb úton akartak a szabadkai piacra kijutni, így a hosszabb út lett a rövidebb és a rövidebb a hosszabb. Várjatok, hogy is van ez így? Na, ne időzzek. Eddig érthető minden. Sikeresen leparkoltak a fizetős parkolóban, mivel apu ezt szereti. A piacon rengeteg ember volt. Árusok és vevők egyaránt. Sorokban, egymás tövében és az áru a plafonig rakva. Amit már senki sem ért el, azt hosszú rudakkal vették le és tették fel. Dugig volt minden, és ők alig tudtak haladni. Tola-kodás, furakodás, lökdelőzés stb... Amit meg akartak, ott tömeg volt, ahol viszon nem állt senki, onnan nekik sem kellett semmi. Azért azt hozzáteszem, hogy egy burekkal indultak el, és később egy hot-doggal folytatták, mert így tartja a láncát – szokta mondani az apuka.

Szóval ahogy ott furakodtak előrébb, hogy, hogy nem, egyikük az egyik sorba került, másikuk a másikba, és lassan arra lettek figyelmesek, hogy mindannyian maguk maradtak, és hogy a másik merre van, arról egyikük sem tudott. Ekkor ijedtem meg igazán. Jaj, miket írok!

Nekem ehhez semmi közöm, szóval ekkor ijedt meg csak Gigi is igazán. Már senki sem törődött a portékákkal, étellel, csak egymásra koncentráltak, egymást keresték. Pipiskedtek, benéztek a sarokba, kutattak. Mennyi ember egy helyen, mégis milyen magányos lett mind-egyikük! Egyik sem családtag, vagy rokon, de még csak szomszéd sem. Hirtelen minden értelmét veszítette. Már nem volt fontos a vásárlás, a kirándulás, semmi. Csak az számított, hogy újra együtt legyenek. Mintha varázsszóra jutott volna eszükbe, hogy talán a kocsinál. Talán ott, ahonnan indultak, ott újra találkozhat ez a kis horda, ez a kis klán, a család.

Mondjam, ne mondjam? Igen. Mindenki ott volt a parkolóban. Szinte egyszerre értek oda. Ezután újra nekivágtak a piac meghódításának azzal, hogy utána már nem veszítették el egymást, és sok minden mellett kaptam egy új blúzt is.

Balog Virág Ágnes, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

II. DÍJ

Reggel hatkor csörög az óra. Egymás után kelünk fel, és megindul a harc a fürdőszobáért. Hét órára már kiürül a ház; anya és apa dolgozni mennek, én pedig suliba indulok. Napközben alig találkozunk, de amikor eljön az este, ismét megtelik a „Lak-lak”.

A családom a tévé előtt tölti az estét. Egyszer csak apával összenézünk, és mind a ketten ugyanarra gondolunk.

– Anya, szenyát kérünk! – mondjuk.

Anya pontosan tudja, hogy szendvicset szeretnénk vacsorázni: apa négyet, én pedig kettőt. Míg ügyeskedik a konyhában, elkészítjük a helyet a rómi partizhoz, mert vacsora közben kártyázni szoktunk. Kilenc óra tájban aludni megyek, de előfordul, hogy már előbb

is pihentetem a szemem. Később arra ébredek, hogy valaki suttog a fülemben: „Mindenkire a saját kutyakosarába! Jó éjt, fiam!” Apa az, ő suttog a fülemben, anya pedig már az ágyam-nál vár, betakargat.

Szeretem az estéket, olyan szépek! A leg-szebb pedig az bennük, hogy együtt a család.

Lak Ádám, 5. osztály, id. Kovács Gyula iskola, Bácskossuthfalva

III. DÍJ

Az én családom öttagú. Bemutatom őket. Apukám, Krisztián, gesztenyebarna hajjú, barna szemű. Nagyon szorgos és jószívű, mert minden erejével és tettével a családjának akarja a legjobbat. Ő egy műhelyben dolgozik, ahol cserépkályhákat gyártanak és építenek be. Nagyon szereti a munkáját, mindig nagy büszkeséggel beszél legújabb alkotásáról. Csak az a baj, hogy rengeteget kell dognia, és így keveset van velünk. Anyukámat Beátának hívják. Vállig érő, szőke haja van, szemei kékek. Nagyon kedves és segítőkész. Sokat segít a tanulásban. Jelenleg nem dolgozik, mert kis húgaim még csak huszonkét hónaposak, és szükségük van az állandó odafigyelésre és a rengeteg törődésre.

Végre rátérhetek testvéreimre, Hannára és Alízra, akikre nagyon büszke vagyok, ugyanis nem mindenkinek vannak ikertestvérei. Gyönyörű szépek, olyanok, mint két tojás. Hajuk vállig érő, barna színű és göndör. Kékszeműek és kis pisze orruk van. Állandóan ugrándoznak és szaladgálnak, sohasem fáradnak el. Olyanok, mint két Duracell nyuszi. Családom szerint „rosszcsontok”, mint én. Ebben lehet is valami igazság, mert imádom truccolni nekik és megnyagogni őket.

A mi ricsajunktól zeng az egész ház.

Végezetül magamról csak annyit írni, hogy Viktória vagyok. Nagyon szeretem a családomat. Imádom velük lenni, és nagyon szerencsés vagyok, hogy ilyen szerető családban nőhetek fel.

Vajtai Viktória, 4. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

A csoda nem az ajándékdobozban rejlik

December 26-án zsúfolásig megtelt az Óbecsei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör színházterme. A 350 férőhelyes terem szűknek bizonyult, ugyanis legalább még százan állva nézték végig a fergeteges műsort. **Nagy Klára** üdvözölte a nagyszámú közönséget, majd szólt a karácsony üzenetéről:

– Karácsony ünnepe évszázadok óta a világ minden táján jeles esemény, ugyanazokat a gondolatokat ébreszti minden emberben. A zord téli időjárásban is képes olyan meleg és szeretetteljes légkört varázsolni, melyet az év egyetlen napján sem élünk át. A karácsonynak van egy hangulata, mindig egy kicsit titokzatos, várakozással teli ünnep. Van a csoda... A karácsony csodája. Amire várunk. És ami teljesedik. De ez a csoda nem csak a színes szalagokkal

A Kenderkóc együttes

átkötött dobozokban rejlik. Nem a feldíszített zöld fenyő alatt található. Ez a csoda a kedves szavakban, őszinte, szívből jövő

kívánságokban, szerető érzésben érkezik. És kell ennél nagyobb ajándék? Ez a karácsony csodája. Éppen ezért kívánom mindenkinek, hogy mi se ragadjunk le csupán az ajándékoknál...! – mondta többek közt. Az ünnepi műsor során bemutatkozott a Petőfi kultúrkör modern- és társastánc csoportja Bognár Renáta, Kohajda Noémi és Péter Lea vezetésével, valamint a Kenderkóc, a Petrence, a Bokréta, a Bekecs, a Csiperke, a Kiscimbora és a Szelence táncegyüttesek, illetve a Botra férfikórus, a Dúdoló énekcsoport Pásztor Tímea, Halápi Ricsárd, Cseszák Korcsik Anikó, Cseszák Balázs, Cseh Ferenc, Kisimre Szerda Anna és Kisimre Árpád vezetésével.

K. E.

A modern tánccsoport

Than Károly születési évfordulóján

Ünnepi műsorral emlékeztek meg decemberben a híres óbecsei születésű tudósról, vegyészről és gyógyszerészről, Than Károlyról születésének 180. évfordulója alkalmából. A Than Emlékházban rendezett műsorban közreműködtek: Mirko Grlica történész, a Szabadkai Városi Múzeum múzeumi tanácsosa és Pivnički Kúti Kornélia okleveles gyógyszerész. A műsor ideje alatt egy diákokból álló csapat megadott receptúra alapján elkészített egy tápláló krémet is. Az óbecsei egészségház gyógyszerzetárának (valamikor Than Károly nevét viselő gyógyszerész) köszönhetően pedig a régi gyógyszerzetári eszközökből kiállítást láthattak az érdeklődők.

**Koncz Erzsébet
Fotó: Gutási Lukács**

Készül a krém

Betlehemezés Óbecsén

Luca napján, december 13-án nagyszabású betlehemezést tartottak az óbecsei Than Emlékházban. Felléptek a péterrévei, az óbecsei és a törökbecsei diákok. A Petőfi Sándor iskola csoportja az Ég a gyertya, ég kezdetű énekkel nyitotta meg az előadást, majd Benák Erzsébet magyartanár, és Tallós Boglárka hitoktató csoportja *Szöllősi Vágó László* forgatókönyve alapján mutatta be a betlehemi játékokat. Szép karácsonyi énekek hangzottak fel: a Mennyből az angyal, Ó, boldog Betlehem... A péterrévei

A péterrévei betlehemezők

csoport volt a legtömegesebb, Madarász Kulcsár Sarolta vezette őket. A karácsonyi énekek mellett előadták József Attila a Betlehemi királyok című versét is. A törökbecsei csoport Micsik Béla hitoktató, népművész *Kálmány Lajos* gyűjteménye alapján játszotta el a Jézus születéséről szóló bibliai történetet. Az ízes beszéd elnyerte a jelenlevők tetszését.

A Than Emlékház végül minden fellépőt megajándékozott és megvendéglelt, ahogyan illik.

K.

Ég a gyertya, ég – a petőfisek látványos bemutatkozása

Az olvasás ünnepe

Mit mondanak a díjazott diákok?

A z óbecseiek minden évben részt vesznek kisebb-nagyobb sikerrel a Gion Nándor Olvasási Versenyen, melyet az újvidéki Nikola Tesla iskolában tartottak meg novemberben 84 felsős tanuló részvételével. Ez volt az ötödik rendezvény, melyet a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete szervez eredményesen. Ösztönzőleg hatnak a diákokra ezek az alkalmak, így vallanak a győztesek is, közöttük az óbecseiek, ugyanis mindkét kategóriában második helyezést értek el.

A Samu Mihály Általános Iskola magyar szaktantermében Józsa Zsuzsanna magyartanár és a díjazottak várnak rám. A Műveltek: Varga Klaudia, Tallós Emma és Markov Konrád nyolcadikosok, valamint a Játékosok: Répási Nikoletta, Oroszlámos Tamás és Varnyú Róbert ötödikesek.

Konrád már tavaly is volt a versenyen, s az idén is nemes gondolatokkal tért haza:

– Sok gyerek van a világon – kezdi Konrád –, akik nem tudnak olvasni, analfabéták. Mi kiválasztottak vagyunk, hogy eljutottunk erre a versenyre. Sok könyvet el kellett olvasni, mire sor került a tartományi döntőre. Tetszett Gion Nándor: Sortűz egy fekete bivalyért és Tamási Áron: Ábel az országban c. regénye. Mi, a Műveltek hárman alkottunk egy csapatot, s a versenyen együtt dolgoztunk, töltöttük ki a teszt- és feladatlapokat. Nagyon örültünk a győzelemnek. Ájánlom mindenkinek, hogy menjenek jövőre erre az olvasási versenyre, ha nem is a jutalomért, az élményért! Mert jutalmat is kaptunk: a könyvjutalom mellett részt vehetünk nyáron a Gion-táborban Újvidéken, s lehet, hogy még a balatoni nyaraláson is ott lehetünk az első díjazottakkal.

Klaudia már tavaly is ott volt a versenyen, s gyűjtött tapasztalatokat. Ám hogy miért is jelentkezett, elmeséli.

– Nagyon szeretek olvasni – folytatja Klaudia –, valamikor anyukám olvasott sok mesét, de mihelyt megtanultam olvasni, azóta bújom a könyveket. Vannak kedvenc íróim is: Fekete István, Szabó Magda... Mostanában Leiner Laura könyveit falom. A versenyre megbeszéljük, ki melyik könyvet olvassa el, én Dickens Karácsonyi énekét négyszer elolvastam, mert biztos akartam lenni. Végül ezt nem húztuk ki. Mert ki kellett húzni, melyik regénnyel kapcsolatban oldjuk meg a feladatokat. A verseny mellett ismerkedésre is jut idő, s mondhatom, a tavalyi ismerőseimmel nagyon megörültünk egymásnak. Voltak versenyzők Adáról, Topolyáról, Székelykeveről, Magyarcsernyéről, Doroszlóról, Zentagunarásról, Kúláról, Ürményházáról, Szenttamásról...

Emma elmondása szerint nagyon jó, hogy van ez a verseny, mert olvasásra motiválja a gyerekeket.

– Ez egy nagyszerű verseny – halljuk Emmától –, itt olyan emberek vannak, akik szeret-

Szép eredményt értek el valamennyien

nek olvasni. Mikor kicsi voltam, a nagymamám sok mesét olvasott nekem, s ő szeretette meg velem a könyvet. Mikor iskolás lettem, akkor már én olvastam. A bátyám is járt erre a versenyre, s díjat is kapott a csapata. Lehet, hogy ez is ösztönzött a jelentkezésre. Én a Stanley, a szerencse fia, valamint Mikszáth Kálmán Aki Miklós és Gion Nándor Sortűz egy fekete bivalyért című regényeket olvastam el, melyek nagyon tetszettek.

Tamás először volt a versenyen, s nagyon izgult. Minden kötelező és ajánlott könyvet elolvasott. Ők voltak a Játékosok csapat, ezt írták rá a feladatlapra, tesztlapra.

– Én már négyéves korom óta olvasok – dicséksi el Tamás. – Anyukám tanított meg a betűkre, s emlékszem, óvodás koromban én olvastam a testvéremnek és az óvodástársaimnak. Megszerettem a könyvet, erre a versenyre sokat olvastam: tetszett Gion Nándor A kárókatónak nem jöttek vissza, Luigi Garlando kalandos regénye, a Gó! Jó volt a versenyen, örültünk a második helyezésnek, meg a nagy díszoklevélnek, a könyvjutalomnak, meg hát az újvidéki táborozásnak. Megismerkedtünk az adaiakkal...

Nikoletta is örül az eredménynek, a díjnak: a Bölcs tanácsok c. könyvet minden díjazott megkapta, melyben négyezer szólás és közmondás található.

– Ötödik elején eldöntöttem – kapcsolódik a beszélgetésbe Nikoletta –, hogy minden versenyre elmegyek, amelyet a magyartanár ajánl. Nekem is tetszettek a regények, amelyeket el kellett olvasni. Egy kicsit izgultunk, mert

12 háromtagú csapat versenyzett. Közösen töltöttük ki a feladatlapokat, sorsolással döntötték el, melyik regényről kell beszámolnunk a feladatlap, s melyikről a tesztlap kitöltésénél. Közösen oldottuk meg a feladatokat, úgy éreztük, mindent tudtunk. Mikor a díjkiosztásra került a sor, mégis izgatottan vártuk, mikor szólítanak minket...

Robi is szeret olvasni, ahogy mondta, mikor megtanult olvasni, csak úgy falta a könyveket, s nem is csoda, hogy jelentkezett erre a versenyre. Az ő kedvenc írója Fekete István.

– Kiskoromban anyukám sokat olvasott nekem, s már akkor megszerettem a könyvet. Mikor szólt a magyartanár, hogy aki akar, mehet az olvasási versenyre, mindjárt jelentkeztem, ugyanis mikor ide járt a testvérem, ő is ment erre a versenyre, s díjat is kapott a csapata. Úgy gondoltam, megpróbálom. Itt, az iskolában, az elődöntőn nagyon izgultam amiatt, hogy ki jut tovább a döntőre, Újvidékre. És sikerült! Elkísérték bennünket a magyartanáraink, kiknek sokat köszönhetünk: Józsa Zsuzsanna, Fodor Anikó és Kéring Gabriella. Tetszettek a könyvek, melyeket el kellett olvasni: Franceska Simon: Rosszcsont Peti, Csukás István: Keménykalap és Krumpior, Tatay Sándor: Kinizsi Pál, Domonkos István: Via Italia, Carlo Collodi: Pinokkió... Ezek nagyon jó ifjúsági regények, s ajánlom a Jó Pajtás olvasóinak, hogy olvassák el, mert nagyon jól fognak szórakozni – fejezte be beszélgetésünket Robika.

Koncz Erzsébet

A IV. és V. század nagy változásokat hozott Európa számára. A nagy népvándorlás egész sorozat néparadatot indított meg, nomád népek tömegei özönlöttek el a kontinens nagy részét. Ennek az eseménynek a következménye a Nyugatrómai Birodalom bukása volt 476-ban. A nagy népvándorlást egy keleties, harcias barbár nép, a hunok kezdték meg, akik 375-ben a „népek kapuján” Ázsiából Európa földjére törtek. Más barbár népekkel együtt a Római Birodalmat rettegésben tartották. A hunokat a magyarok elődeinek tartják, a kettőt azonban nem lehet kiegyenlíteni egymással.

Attila ábrázolása egy reneszánsz kori érmén

A hunok nem alapítottak államot, mert lovas népként állandóan mozgásban voltak. Más törzseket is idővel beolvasztottak, így például a gepidákat is. Hadjárataik célja nem a területszerzés, hanem inkább zsákmányszerzés volt. Az V. században a Kárpát-medencébe érkeztek. A hun törzsszövetség fénykorát az V. században érte el, Attila hun vezér idejében. Attilát a rómaiak az Isten büntetésének tartották, éppen ezért terjedt el az „Isten ostora” elnevezés.

A hunokról és magáról Attiláról nem sok írott történelmi forrás maradt fenn. A legtöbb adattal a görög történész, Ammianusz Marcellinus, a megkeresztelkedett gót származású Jordanes, Priszkosz rétor keletrómai történész és még néhány görög krónika szolgál.

A vezér, király, harcos Attila az V. század első éveiben született, valószínűleg 406-ban.

Attila, „Isten ostora”

Attila birodalma

Bendegúz volt az édesapja. Uralkodása elején Bleda testvérével együtt volt hatalmon. Nem csupán egy kegyetlen barbárról van szó, kinek fegyverén múltott a Római Birodalom és Európa sorsa, ő ennél sokkal több volt. A történelmi források szerint erős és karizmatikus személyiség volt, határozott, nagyravágyó, aki mindig pontosan tudta, mit akar, és hogyan érje el célját. Attila hirtelen haragra gerjedt, ellenfélnek félelmetes, barátinak nagylelkű. Nemcsak barbár népek tömegei tisztelték és néztek fel rá, hanem a nyugati civilizált világ lakói közül is sokan. Attila 434-től volt a hun törzsszövetség élén. Óriási országa a Baltikumtól a Balkán-félszigetig, a Rajnától a Fekete-tengerig terjedt. Mélyen behatolt a Római Birodalom területére is, amely ekkor már nem volt hatalma csúcán. A hun vezér hadjáratokat vezetett a Keletrómai Birodalom ellen és a Balkán-félszigeten is. Észak-Itáliát is megtámadta. Attila fő hadiszállása a mai Magyarország területén volt.

A hunok ijaikról voltak ismertek. A hagyományostól eltérőbb, aszimmetrikus és nagyobb méretű, jobban meghajlított ijakat használtak, de más fegyvereik is voltak. A kard kultusza Attila idejében különös jelentőséggel bírt. A kard isteni erőt jelképezett. Priszkosz szerint Attila kardját egy pásztor ajándékozta neki, aki sérült borját követve találta rá.

Attila halálával kapcsolatosan nincsenek letisztázva a tények. 453-ban váratlanul meg-

halt, nem tudni pontosan, hogy hogyan. Állítólag valamely folyó, talán a Tisza árterületén helyezték végső nyugalomra. A folyók medrét azóta többször szabályozták, így lehetséges, hogy a nagy hun vezér sírja ma már szárazföldön van, így az egész Kárpát-medence területén kereshető. Egyes feltételezések szerint itt, a közelünkben, valahol a titeli domboknál lehet. Memendomák beszélnek arról, hogy Attila holttestét hármas ércporsóba helyezték. A trónon legidősebb fia, Ellák követte.

Ami biztos azonban, hogy halála után a hunok törzsszövetsége az V. századtól kezdve legyengült, és lassan szétesett. A hunok végét a catalaunumi vereség jelentette 451-ben, amikor a rómaiak vizigót támogatással legyőzték őket. A hunok egy része beleolvad más törzsekbe, egy része pedig elindult kelet felé. A történészek rokoni kapcsolatba hozzák a hunokat a későbbi avarokkal, onogurokkal (ezáltal a magyarokkal) és a kazárokkal is.

Attila, az „Isten ostora” nevéhez még sok más legenda fűződik kincsével kapcsolatosan is.

John Man angol történész írja kitűnő könyvében Attiláról: „Konstantinápoly és Róma nem buktak ugyan meg, de Attila elérte azt, hogy a neve a mai napig fennmaradt, nemcsak mint a barbarizmus egyik szimbóluma, hanem mint egy nagy hősé is.”

Gyarmati Balázs történész

Itália elleni hadjárta

Évfordulók nyomán

1908. január 15. – Megszületett **Teller Ede** fizikus, az atombomba egyik kifejlesztője, a hidrogénbomba-program irányítója.

Iskolás korában rendkívül vonzotta a matematika, és szeretett volna ezzel foglalkozni, de édesapja kérésére mégis vegyésznek kezdett tanulni, először Budapesten a Műszaki Egyetemen. Pár hónap után Németországban folytatta tanulmányait, és itt ismerkedett meg a kvantummechanikával. 1928. július 14-én leugrott egy mozgó villamosról, ami levágta jobb lábfejét. Gyógyulása után befejezte tanulmányait és 1930-ban doktorált. Tanulmányi éve alatt megismerkedett szinte mindenkivel, aki a fizika új területén akkor vagy később jelentős szerepet játszott (pl.: Heisenberg, Sommerfeld, Fermi). 1935-ben G. Gamow hívására az Amerikai Egyesült Államokba költözött, ahol a George Washington Egyetemen tanított. 1938-ban a csillagok energiatermelését Gamow és Teller közösen a magfúzióval, vagyis a termonukleáris reakcióval magyarázták. 1939-ben hallott először O. Hahn Németországban elért eredményeiről, a maghasadás vizsgálatáról. 1939-ben Wigner Jenővel és Szilárd Leóval együtt meggyőzte Einsteint ama történelmi jelentőségű levél megírására, melynek hatására az atombomba gyártása megindult. Később dolgozott Los Alamosban az atombomba-kutatásokon, de 1942-től igazán a hidrogénbomba érdekelte. Többször is látogatást tett a Paksi Atomerőműben, és mindannyiszor megállapította, hogy az erőmű biztonságát és a szakemberek képzettségét tekintve a világ élvonalába tartozik.

1822. január 17. – Megszületett **Anne Brontë** angol író, költő. Legismertebb re-

gényei az 1847-ben írt: Agnes Grey, és A Wildfell Hall-i bérlő. Nővérei, Emily és Charlotte Brontë, szintén írók voltak. Egyre több nő lépett fel íróként a XIX. század elejétől. Környezetük mindennapi életéről írtak, valamint a nők jogaiért és érdekeiért szálltak síkra, szociális problémákkal foglalkoztak műveikben. A három Brontë nővérek is férfi álnevet kellett használni, hogy hírnevet szerezzenek. Regényeik olvasmányossága miatt életművük máig is él, a közönség ifjúsági regényként, vagy filmforgatókönyvek alapjául fordul hozzá, bár a mögöttük rejlő társadalmi probléma már megszűnt.

1864. január 18. – Százötvenegy évvel ezelőtt megkezdte működését a **magyar tőzsde**. Pesten, a Pesti Lloyd Társulat Duna-parti székházában kezdte meg a működést. 1948. május 25-én a kormány feloszlatta a Budapesti Áru- és Értéktőzsdét, annak a Szabadság téri épületben megtestesülő vagyonát pedig állami tulajdonba vette. 1989 októberében kormánydöntés született a tőzsde újraindításáról. A hatálybalépéssel egyidejűleg tüzték ki június 21-ére a Budapesti Értéktőzsde alakuló közgyűlést, amely eredményeként még aznap, 1990. június 21-én újra megnyitotta kapuit a Tőzsde.

1788. január 18. – Megérkeztek az **első angol telepesek Ausztráliába**. A hajók utasai nem önszántukból indultak a hosszú útra, többségük fegyenc volt, akiket büntetésből küldtek a „világ végére”. A déli földet egyes följegyzések szerint már a kínaiak is ismerték a 6. században. Az első fegyenceket szállító, tizenegy hajóból álló flotta 1787 májusában kelt útra Ausztrália felé. A két hadihajó és a 759 elítéltet szállító hajók Rio de Janeiro és a Jóreménység-fok érintése után 1788. január 18-án vetettek horgonyt a Cook által felfedezett Botany-öbölben, a több mint 20 ezer kilométeres utat nyolc hónap alatt tették meg. Az embertelen körülmények dacára – az elítéltek

többségét már az indulás előtt, márciusban a hajók fedélzetéhez láncolták – út közben csak negyvenen vesztették életüket. A fegyencek közé, mivel a cél a gyarmat benépesítése volt, asszonyok és gyermekek is bekerültek, valamint a telep őrzésére rendelt katonák is vitték családjukat, a hajókon vetőmagot és háziállatokat is szállítottak.

2000. január 19. – Elhunyt **Hedy Lamarr** amerikai színésznő, feltaláló, aki az ugró-kódos adó-vevő rendszert kitalálta. Eredeti nevén Hedwig Eva Maria Kiesler Bécsben született, 1913. november 9-én. Nem járt iskolába, négyéves korától kezdve házi tanítók nevelték. Tízéves korára már négy nyelven beszélt, kiválóan zongorázott és táncolt. Szülei kívánságára feleségül ment Fritz Mandl osztrák fegyvergyárhoz. Férjével részt vett nagy fegyverbemutatókon, vásárokon, ahol megismerkedett a fegyverek tervezésével, a modern haditechnológiákkal. A háború elől Amerikába menekült, ahol sikeres színésznő lett. Újra divatba hozta a kalapviselést. Számos kalandja és kapcsolata mellett hatszor ment férjhez. Szomszédjával, a zongorista George Antheilel mechanikus (lyukszalagos) zongorára írt művekkel foglalkoztak. Hedy zenei és fegyverismeretének köszönhetően megalkotta a torpedóvezérlő találmányát, a gyors rádiófrekvencia váltások koordinálását az adónál és vevőnél. Mivel a zongorán 88 billentyű van, a torpedóvezérlő találmány megvalósításában is 88 frekvenciát használt, bár matematikailag több eset is lehetséges lett volna. A szabadalmat 1942. augusztus 11-én kapta meg. A ma frekvenciaugratásos adásmódnak nevezett módszer segítségével a torpedókat irányító rádiócsatornát megvédehették a felderítés és a zavarás ellen. Az egyidejű frekvenciaváltást napjainkban a mobiltelefon-rendszereknél, illetve bluetooth-kapcsolatoknál alkalmazzák.

Veszélyeztetett teknősök

November óta több mint 1100 tengeri teknős vetődött Cape Cod partjaira. Az Egyesült Államok keleti partján lévő félszigetre került teknősök 85 százaléka a súlyosan veszélyeztetett, atlanti fattyúteknős populációjához tartozik, amely sajnos a kipusztulás szélén áll.

Egy vadállatmenhely gyűjti össze a partra vetődött teknősöket. Robert Prescott, a menhely igazgatója 1974-ben talált először szerencsétlenül járt teknőst, és 1975-től elkezdte koordinálni az állatok összegyűjtését. Ma a menhely munkatársai és önkéntesek dagály után járják Cape Cod partjait naponta kétszer

(nappal és éjszaka) októbertől januárig. „Olyanok vagyunk, mint egy életmentő alakulat. Ha egy teknős életben van, akkor behozzuk. Minden teknős számít! Soha nem hagyunk kint egy életben levőt sem, bármilyen is az időjárás” – mondja a menhely igazgatója.

Az igazgató szerint túlzott optimizmus volna azt gondolni, hogy a sok partra vetődött teknős

Matthew Darcy, a Wellfleet Bay Wildlife Sanctuary munkatársa egy önkéntesek által bejelentett teknőst fog a kezében.

Az önkéntesek tudják, ha partra vetődött teknőst találnak, hírárral betakarják, és megjelölik a helyet

Tudod-e?

Ma 327 ismert teknősfaj él a Földön 14 családra osztva. A fajok 42%-a védett. A teknősök rendjének a Kárpát-medencében, tehát vidékeinken is egyetlen faja őshonos, ez a mocsári teknős. Emellett számos teknősfaj él hobbi-állattartóknál, legjellemzőbb a vörösfülű ékszerteknős. A felelőtlen teknőstartók által szabadjára eresztett ékszerteknősök az őshonos mocsári teknősök állománycsökkenését okozhatják, mivel azonos élettérben élnek.

Tényleg lassú?

Ateknősök közismerten lassan haladnak szárazföldön. Nagy-Britanniában két elkóborolt teknősről feljegyezték, hogy egyikük 8 hónap alatt mindössze 2,9, másikuk 3 hónap alatt 5 kilométerre távolodott el gazdájától.

a populáció növekedését jelzi, inkább a szélsőséges időjárás az oka. Fiatal vagy sérült példányok nem tudják idejében elhagyni Cape Cod kampó alakú földterületét, mielőtt a víz elkezd lehűlni. Ha a víz eléri a 10 Celsius-fokot, az itt rekedt példányok a hideg vízben hibernálódnak, elkezdenek a víz felszínén lebegni, és a nagy hullámok, az erős szél a partra sodorja őket.

A menhelyre mentett, életben lévő teknősöket ellátják. A mentőcsapathoz az idén eddig több mint 700 életben lévő teknős érkezett. Az állatok, ha felgyógyulnak, visszatérhetnek az óceánba. (MTI)

Van-e a környezetvédelem és a természetvédelem között különbség?

Sokszor emlegetjük a környezet- és a természetvédelmet, hisz mindkettőre nagy szükség van. De mi a különbség a két fogalom között?

A környezetvédelem olyan tevékenység, amelyben az ember, valamint a természetes (erdők, folyók, barlangok, hegycsúcsok...) és mestersé-

ges (ember által létrehozott) környezetének védelme a cél az ember által okozott káros

hatásokkal szemben. A természetvédelem a természetes környezet védelmét jelenti. A természetvédelem eredeti célkitűzése az érintetlen természet, vagy a megközelítőleg eredeti állapotban megmaradt természeti területek megőrzése volt. Mostanra persze a tevékenység kiterjed a földtani, víztani, növényzeti, állattani, tájképi és kultúrtörténeti értékek védelmére is.

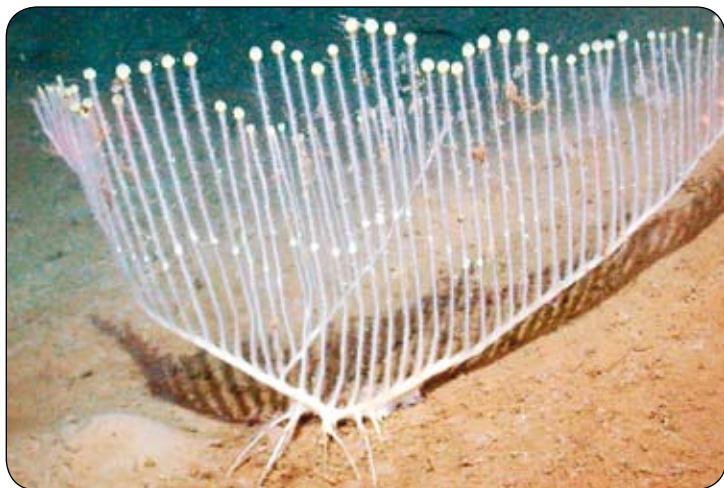

A frakkos madarak téli szükséglete a séta

Amikor a természet nyugodni tér, az állatkertben séáltatni kezdik a pingvineket. Mivel a faj példányai eredeti élőhelyükön is időről időre hosszasan vándorolnak fészkelő helyük és a biztos táplálékforrást jelentő óceán között, ezért a magyarországi Jászberényben az állatkert munkatársai is sétáltatják az állatokat. A látogatók, csakúgy a frakkos madarak nagy örömeire szolgál a testedzés.

Egy állatkerti gondozó pápaszemés pingvinfiókát mutat a látogatóknak a Jászberényi Állat- és Növénykertben

A hárfaszivacs – Egy különleges mélytengeri élőlény

A hárfaszivacs, latin nevén *Chondrocladia lyra*, egy nemrég felfedezett húsevő szivacs, melyet a Csendes-óceán északi részén, Kalifornia partjai előtt fedeztek fel a kutatók 3400 méteres mélységben. A látványos kinézetű, hárfa alakú szivacs testét 2–6 „szárny” alkotja, amelyeken több mint 20 párhuzamosan elhelyezkedő függőleges ág sorakozik. Az ágak gyakran felfújtt, hólyagszerű labdában végződnek. Ez a szokatlan forma nagymértékben növeli a szivacs testének felszínét. Ha egy apró rák az ágai közé sodródik, a rajta található apró horgok beleakadnak, majd a szivacs az így megfogott zsákmány köré vékony hártát növeszt, és emésztetni kezdi.

Cumisüvegből táplálják a zsiráfborjút

A Nyíregyházi Állatpark két hónapos kis zsiráfjának van anyukája, az elsőborjas zsiráfteheneknél azonban előfordul, hogy nem tudnak még szoptatni. Ez történt a nyíregyházi kis zsiráfbébi anyukájával is, így most a park gondozói keverik a kis zsiráfnak a vacsorát. A gondozók fél éves koráig cumisüvegből etetik a borjút, akinek egyelőre még nincs neve.

Zöld macska tűnt fel Bulgáriában

Egy smaragdzöld színű macska tartja izgalomban napok óta a bulgáriai Várna lakosságát. Az internetezők közül sokan fotómanipulációra gyanakodtak, mások pedig azt gondolták, hogy valaki befestette a szabadon kóborló, szelíd állatot. Még egy Facebook-csoport is alakult, hogy megtalálják, kik a felelősök a macska különös megjelenéséért. Ám most kiderült, hogy valójában miért lett zöld a macska szőre. Az állat egy olyan rak-tárban alszik rendszeresen, ahol szintetikus festékeket tárolnak. A bundáját, amely napról napra zöldebb, ez festette meg. A festék valószínűleg nem mérgező, mivel a macska sűrűn tisztálkodik, és ennek ellenére nincs semmi baja.

Farkasok veszik át a házörzők helyét Kazahsztánban

Egyre növekvő számban „háziastának” farkasokat Kazahsztánban, a vadállatokat házörzőként tartják. „Egy farkaskölyköt már 500 dollárért lehet venni, és a vadászok meg vannak győződve arról, hogy ha jól bánnak vele, a vadállat megszelídíthető” – számolt be róla a KTK kazah televíziócsatorna. Egy Délkelet-Kazahsztánban élő férfi, Nurseit Zhylykshybay arról beszélt a tévériportban, hogy a három éve vadászoktól vásárolt farkasa jól érzi magát nála.

„Sosem adok rá szájkosarat, ritkán kötöm meg, és még sértálatom is rendszeresen a falu körül. A család és a szomszédok egyáltalán nem félnek tőle” – mesélte a férfi, aki szerint a farkas, ha megfelelően etetik és gondját viselik, sosem támad emberre, viszont sokkal többet eszik egy kutyánál.

Másként vélekedik a jelenségről Almasz Zsaparov szakértő, aki szerint ezek az állatok sokkal veszélyesebbek annál, hogy otthon lehessen tartani őket. „A farkas egy ketyegő bomba, bármikor robbanhat” – hangsúlyozta hozzátéve, hogy ha nem tesznek lépéseket a terjedő divat ellen a hatóságok, a tehetős kazahok hamar rászakhatnak a farkasok tartására, ennek pedig tragikus következményei lehetnek.

RÜGYFAKADÁS

Álom

*Édes álom szállt le hozzám.
Átöleltem fojtogatván,
el ne ragadják tőlem,
mert az enyém, szeret engem.*

*Édes álom maradj velem.
Lelkem sóhaj, szívem verem.
Dobbanjon, még el ne ragadd,
vagy soha többé vissza ne add.*

*Édes álom, de már nincsen,
füstként szállt el messze innen.
Keresem, de nem lelem.
Elragadták hideg éjjelen.*

Lassú Ivett, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Küzdeni kell

Ernest Hemingway Az öreg halász és a tenger című művében bemutatja, hogyan küzd meg az élet nehézségeivel az öreg halász.

Santiagoónak minden egyes nap harcolnia kellett a tengerrel a megélhetéséért, mivel halász volt. Mikor már negyven napja nem fogott halat, a fiú, aki segített neki, átszegődött egy másik hajóra. Ennek ellenére a balszerencsés öreg nem adta fel a harcot, tovább küzdött a természettel. A 85. napon egy madár megjelenése adta tudtára, hogy van esélye halat fogni. A szerencse rámosolygott, a horgára akadt egy hal. A napokig tartó küzdelem során sok megpróbáltatáson ment keresztül. Három napig nem aludt, alig evett, a keze is begörcsölt, és sok sérülést kapott, mire sikerül kifognia a marlint. A küzdelem még ekkor sem szűnt meg, mivel hazafelé többször cápák támadtak rá. Közülük az öreg halász többet meg is ölt, de haza már csak a hal csontvázával tért vissza. Bizonyítani akart magának, a halnak és a falubelieknek. Bemutatta, hogy küzd a végsőkéig, és kifogja a halat, annak ellenére, hogy öregnek és balszerencsésnek tartották.

Az embereknek az életben különféleképpen kell megküzdeniük az egyes dolgokért. Valakinek a betevő falatért, másnak a munkahelyért. Nekünk, gyerekeknek az iskolában a jobb osztályzatokért. Az egész élet egy küzdelem, és ha megbukunk, akkor fel kell állnunk, és újra megpróbálni, és ha elég kitartóak vagyunk, akkor sikerülhet.

Az ember bármilyen helyzetben van, nem szabad, hogy feladja a reményt, küzdenie kell, mert a holnap hozhat egy szebb, jobb jövőt.

Angélovity Henrietta, 8. osztály, I. G. Kovačič iskola, Szabadka

„Itt a juss, kölök!”

Egy szép napon elindultam a sereggel és Györggyel Nagyfaluba.

Kíváncsi voltam, hogy milyen lehet ott az élet. Már alig álltam a lábamon, mire megérkeztünk. Mindenki jól szórakozott, miközben én az ajtó előtt őrködtem. Unatkozni kezdtem, és egyszer csak meghallottam, hogy valaki kiabál. Fogalmam sem volt, hogy mi történhet odabent. Kiderült, György és Miklós veszekedett. Már a végén annyira eldurvult a dolog, hogy Miklós egy malomkővet dobott György egyik hűségese és jó vitézéhez. Alig vártam, hogy leváltsanak, és elmesélhessem a történetet a többi vitéz társamnak. Ők is nagyon csodálkoztak a történeteken. Mindenféle kérdéseket tettek fel:

- Min veszték össze?
- Baja esett vitéz társamnak?

Én csak néztem, és reménykedtem, hogy semmi baja nem esett drága jó vezérünknek, Toldi Györgynek.

Fehér Melitta, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Így felelünk mi

Kémiaórán ülünk. Kicsöngetnek. Összepakoljuk a dolgainkat, és átvánszorgunk a biológiate terem felé.

Útközben összetalálkozunk a biológiatanárral. Köszönünk neki, és odakiáltunk:

– Tanár úr, nem szeretnék felelni!

– Feleljenek Fárbusék, ők úgyis tanultak!

Miután eltűnik a tanár, mi hozzáfogunk a házi feladat elkészítéséhez.

– Francba, ez nagyon sok! – nézek rá Sárira kétségbeesetten, majd legyintek egyet. – Mindegy, hátha rám ragad valami írás közben.

Ahogy befejezem a házi feladat megírását, odamegyek a többiekhez. Nevetgélünk, beszélgetünk. Negyed órával csöngetés után a tanár is bekanyarodik a folyosón. A fiúk odaszaladnak hozzá a kulcsért. Kinyitják az ajtót, majd bemegyünk. Mire a tanár beér, már letöröljük a táblát, és jó gyerekek módjára állunk.

– Na, ki lesz az első páciens? – kérdezi a tanár, miközben leül.

– Legyen Dani!

– Legyen Kriszti!

– Legyenek az ikrek, ők úgyis tanultak!

– Dániel, állj fel! – szól a tanár.

Mivel Dani beszélget, nem hallja.

– Dér Egon! – mondja hangosabban.

A fiú ezt a gúnynevet akkor kapta, mikor lepuskázta ellenőrző írásakor a padtársa nevét is, ráadásul helytelenül. Erre már odanézett a tanárra:

– De tanár úr, holnap van a születésnapom!

– Jó, akkor következő órán felelsz.

– Akkorra meg azért nem fogok majd tanulni, mert előző nap ünnepelem a születésnapom.

Tanárunk megcsóválja a fejét. Ekkor Zolira néz, aki hangosan beszél.

– Zolika, sárga lap! Te jössz!

Zoli feláll.

– Mesélj a tápláléklánról!

– A tápláléklánc az, hogy a sajt megeszi az egeret... – Ekkor kitor belőlünk a nevetés, majd belőle is. – Vagy mi, no fordítva. Az egér megeszi a sajtot, a macska az egeret, a kutya a macskát, a kutyát pedig... – elgondolkozik – a kínai!

Mindenki hangosan nevet.

– Jaj, Zolika... Milyen élőlények vannak táplálkozásunk alapján?

– Növényevők, ragadozók és... dagadozók.

Újabb nevetés.

– Ül le, Zoli! Ez egyes.

Az óra hátralevő részében írunk, és leellenőrizzük a házi feladatot. Amikor kicsöngetnek, hálát adok a sorsnak, hogy nem feleltem. Most átköltözünk egy másik tanterem elé.

A mi feleléseink elég érdekesek, de ez nem baj, legalább lesz mire emlékeznünk a ballagásunk után is.

Vojter Kitti, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

A padtársam

*Padtársam neve Doroti,
ő egy kis matekzseni.
Vele ülök matekórán,
mindenben segít nekem, ő ám!
De, ha ő nem hoz el valamit,
Itt vagyok én,
és adok neki, amit kér!
Így vagyunk igaz barát nők,
ha segítünk egymásnak.*

Kolompár Emese, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Oromhegyes-Orom

A padtársam

*Az én padtársam nem fél,
az esze vág, mint az él.
Nem kiabál, nem is csendes,
de nagyon rendes.
Vörös a haja, a neve Kata,
ő egy igazi csoda!*

**Nemes Elina, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Oromhegyes-Orom**

Tréfás mese

Hiszitek vagy nem, lebicikliztem a Tiszára. Már majdnem elfáradtam a sétálásban. Fürdeni akartam, de nem volt nálam fürdőruha. Levetköztem fürdőnadrágra. Odaálltam a turbina alá, nyomban feltámadt a szél. Egy polip rám esett, megfogtam, megsütöttem a csirkét. Kijöttem a vízből, felültem a repülőre, és a lovak közé csaptam. Húzzátok egerek a szekeret! Megérkeztem, találtam egy káposztaföldet. Elvettem két gerzsd fokhagymát, megettem a kukoricát. Ezek után aludni akartam. Két szőrszálból olyan tüzet raktam, hogy rögtön esti sötétség lett. Aludtam is reggelig, azután tovább indultam. Ami elém tárult, egy nagy erdő volt, olyan sötét, hogy a saját orromig sem láttam el. Ráléptem egy ágra, nagyot reccsent, és elindult valami. Már csak arra emlékszem, hogy az ágyamba kerültem.

Károlyi Dániel, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

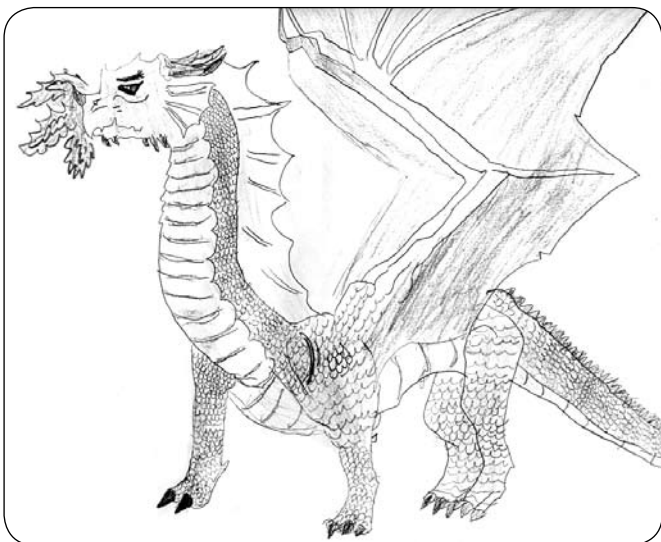
Kedvenc tantárgyam

Nekem a zene a kedvenc tantárgyam, amit Kenderesi Róbert tanít.

Azért szeretem a zenét, mert szeretek zenélni, és a tanár is jó. Alsóban nem tanultunk ennyit, mint ötödikben. Szintetizátoron tanulunk muzsikálni, de ezenkívül van otthon harmonikám, metallofonom és citerám is. Már részt vettünk a Szólj, síp szólj! citeravetélkedőn is. Viennellel voltam, akkor másodikká lettünk, és voltam kétszer magam is, akkor meg harmadik lettem. Amit megtanulunk citerán muzsikálni az iskolában, azt otthon is le tudom harmonikán és metallofonon is játszani. Nagyon szeretem a zenét, lehet, hogy még középiskolába is zene szakra megyek. Most a hangjegyeket tanuljuk az iskolában.

Szeretem a zenét, és remélem, még sokáig érdekelni fog.

Német Valentin, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

Takács Viktor, 5. osztály, Miloje Čiplić iskola, Törökbecse

Interjú Boka Jánossal

Ma a Pál utcai fiúk vezetőjével, a tizennégy esztendő Boka Jánossal találkozom, és készítek vele interjút.

– Jó napot kívánok Boka János!
– Jó napot! – köszön Boka mély, ugyanakkor komoly és szelíd hangon.
– Az első kérdésem az lenne, hogy milyen a Pál utcai fiúk kapitányának lenni?
– Nagyon felemelő érzés. Büszke vagyok a kis csapatomra. – hangzik a határozott válasz.

– Felsorolná a csapata tagjait?
– Szívesen. Ők a következők: Nemeček, Csónakos, Kolnay, Barabás, Csele, Weisz, Richter, Leszik, Geréb.

– Meg tudná nekem fogalmazni, hogy pontosan mi is a maguk feladata?

– Hát megvédeni a grundot a vörösingesektől.
– Miért olyan fontos a grund a Pál utcai fiúk számára?
– A grund a pesti gyerekek alföldje. Egy darabka föld, amely számunkra a végtelenséget, a szabadságot jelenti.

– És sikerült megvédeniük?
– Igen, sikerült. A kis Nemečeknek köszönhetően, aki „hadi” megbízatása teljesítése közben tüdőgyulladását kapott. Magas lázzal elszökött hazulról, és hőstettével győzelemhez segítette csapatunkat.

– Mesélne erről egy kicsit bővebben is?
– Már elkéseredetten harcoltunk. A vörösingesek vesztüket érezve nem tartották be a szabályokat. Az ellenség a kunyhó felé kezdett nyomulni. Erre nem voltunk felkészülve. És akkor hirtelen megállt a csata. Egy kis, szőke, vékonycsontú, beteg gyerek ugrott Áts Feri, a vörösingesek vezetője elé. Őlre kapta, és rettenetes erőfeszítéssel, amelyhez csak láza adta az erőt, a meglepett vezért a földre vágta.

– És mi lett a grunddal?
– A munkások felássák, és nagy háromemeletes házakat építenek rá.
– Mit mondana befejezésül?
– Most először kezd derengeni egyszerű gyermeklelkemben a sejtés, arról, hogy tulajdonképpen mi is az élet, amelynek mindnyájan hol küzdök, hol bánatos, hol vidám szolgálai vagyunk.

Tóth Bernadett, 6. osztály, Szervó Mihály iskola, Padé

A vegyész nem könnyű munka

Riportalanyomnak édesanyámat, Vajda Angélat választottam, és kérdéseimmel igyekeztem minél többet megtudni foglalkozásáról.

– Mi a munkád?
– Laboráns vagyok a magyarcsernyei olajgyárban.
– Miért választottad ezt a szakmát?
– Magam sem tudom. Akkor, 15 éves koromban vonzónak, érdekesnek találtam.

– Mikor döntötted el, hogy ezt a hivatást választod?
– Először az egészségügyi középiskola vonzott, de még iskolakezdés előtt meggondoltam magam, amit még ma sem bántam meg.

– Milyen iskolát végeztél?
– Vegyészeti középiskolát, amit Nagybecskereken fejeztem be.
– Mi a feladatod?
– Laboratóriumi munkát végzek. Ellenőrizzük a napraforgó feldolgozását, a nyersolaj finomítását és az étolaj minőségét.

– Foglalkozol-e még valamivel?
– Nem igazán, mivel ez a munka teljesen betölti az időmet, szabadidőm nem sok van. De háztartást vezetek, és két gyermeket nevelek.

– Mit nem szeretsz a foglalkozásodban?
– Az éjszakai munkát, mivel az nagyon nehéz, valamint azt, hogy ünnepkor és hétvégén is kötelesek vagyunk dolgozni.

– Kinek ajánlod ezt a szakmát?
– Mindenkinek, aki érdeklődik a vegytan iránt.

Beszélgetésünk végén megköszöntem a válaszait. Úgy éreztem, jó munkát választott. Engem viszont nem igazán érdekel a vegyész, nem hiszem, hogy édesanyám nyomdokaiba lépek majd.

Vajda Livia, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

RÜGYFAKADÁS

A mai és a régi iskola

A régi iskolák sokban különböztek a maiaktól.

A nagymamám azt mesélte, hogy a hajdani Samu iskolában a nagyszájú lányokat és a csintalan fiúkat pálcaütéssel „jutalmazták”. Ma már nem szabad verni a gyerekeket.

Régen a diákok mindig otthonról vitték az uzsonnát, pl. kalácsot, pogácsát meg valami gyümölcsöt. Ezek általában házi készítésűek voltak. Mi inkább megvásároljuk a tízórainkat. Ez nem annyira jó dolog, mert a gyári termékeket csak vízből, lisztből, egy kevés élesztőből, mesterséges színezékből meg különféle ízesítésű porokból készítik.

A szüneteket fogócskázással, bújócskázással és szaladgálással töltötték. Mi ilyeneket már elég ritkán csinálunk. Egy évfolyamban csak egy osztály volt, de ott legalább harminc gyerek. A Hunyadi János Általános Iskolában egy osztályban nincs ennyi gyerek, viszont van a, b, c, d és néha e osztály is. A nagyim azt is mesélte, hogy a világháború miatt tele volt orosz katonákkal a környék, ezek a katonák nagyon szerették a kicsi gyerekeket, ezért iskola után egyszer elvitték őket kamionozni. Azt is elmondta, hogy kisiskolás éveiben az Orosz Köztársaságtól ingyen uzsonnát kaptak, volt, amikor tejet meg különböző finomságokat, egyszer azonban kockasajtot kaptak, aminek nem volt jó íze. A tanító néni azt mondta, ha nem ízlik, vigyék haza. A gyerekek hazafelé menet egy kapu nyílásai közé bedugdosták a sajtot. Másnap jól kikaptak.

A nagymamám nagyon sok izgalmas és érdekes történetet mesélt, remélem, ha én is nagymama leszek, én is sok csodálatos dolgot mesélhetek az unokáimnak.

Hévízi Regina, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kecskeméti küldöttség megy Budára

Lestyák Mihályt kiválasztották főbírónak. Az ő ötlete volt, hogy menjen egy küldöttség Budára a török császárhoz ajándékokkal.

Három nappal előbb el is készültek a csiricsaré ruhák is. A lányok mentek ruhapróbára. Versenyeztek, ki a szebb a ruhájában. Pintyő hajdú választotta ki a négy lányt, akik mennek Budára. Azt a szép pruszlikot, a meggyesen vörös szoknyát félholdakkal és azt a karmazsin csizmát is Pintyő őrizte. Mindenki elment, Pintyő már zárta a szekrényt, mikor meglátta, hogy ott áll Cinna rongyosan, kócosan és meztláb. Cinna is fel akarta próbálni a ruhát, de Pintyő nem engedte. Épp akkor ment el ott Lestyák Mihály, és látta, hogy Cinna szomorú. Megkérdezte tőle:

– Hát te meg miért lóगतod az orrod?

Cinna azt felelte:

– Ő nem engedi, hogy felpróbáljam a ruhát!

Cinna Pintyőre mutatott. Lestyák Mihály elővett egy kulcsot, odaadta Cinnának és azt mondta:

– Tessék, válassz a ruhák közül!

Cinna fel is vette a legszebb ruhát. Úgy nézett ki, mint egy szép királylány. Eldöntötték, hogy ő is velük megy Budára. A lányok közül a másik három volt Bori Mária, Pál Ágnes és Katona Magdolna. Vasárnap indultak el. Az első kocsi szálltak fel a lányok, a másodikra a főbíró, Kriston Ferenc és Inoki József. A szenátorok ezüstcsatos köntösben szálltak fel. Az ajándékokat Porosznoki vitte. Muzsikaszóval el is indultak. Az asszonyok integettek, a csikósok csattogtatták az ostorukat. Az ökrök kolompjai kongtak-bongtak. A csikók csengői csilingeltek. Az út során az egyhangú Alföld jelent meg, az egyforma határok és városok. Az őszi napsugár követte egész úton őket.

Szerdán padisah előtt állt a kecskeméti küldöttség.

Molnár Emese, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Törökfalva

Kedves Pajtások!

Az biztos, hogy december első felében nem tétlenkedtetek. A befutott levelek mennyisége és nem kevésbé tartalma, színvonala arról tanúskodik, hogy élénk munka folyik az iskolákban.

Legutóbbi jelentkezésünk óta kézhez vettük a **szabadkai Ivan Goran Kovačić** iskola küldeményét, benne a karácsonyi készülődést megörökítő fogalmazásokkal: Mészáros Noémi, Mészáros Ramóna (7. osztály) tollából, és egyéb témákat feldolgozó alkotásokat Fekete Laura (5. osztály), Kozma Katarina (6. osztály), Sótányi Zsófia, Cibolya Stella, Breszlávszki Áron (8. osztály). Jó vaskos köteget küldtek a **topolyai Csáki Lajos** iskola diákjai is: Kratok Gyula, Balázs Dóra, Kohajda Kincső, Pelle Orsolya, Becskei Georgina, Nagy Evelin, Pajzer Richárd, Dudás Kata (7. osztály), Egri Sára, Fárbas Petra (8. osztály) munkájával, szintúgy a **csantavéri Hunyadi János** iskola tanulóit, akik verselő kedvükben voltak, és a télről, az ünnepekről, a kedvesükről, de még az Egri csillagokról is írtak: Curnovity Lilla, Pacéka Noémi, Vituska Réka, Bastić Stefan, Trancsik Mollí (5. osztály), Csepella Máté, Sinkovics Eleonóra, Nedykovity Tamara, Nagy Roland, Fehér Melitta, Vörös Júlia, Antics Szuzanna (6. osztály), Farkas Noémi, Vörös Viktor, Utasi Tamara, Polyákovits Lehel, Ali Karolina (7. osztály). Figyelemre méltó, ahogyan ugyanebből az iskolából a 8. c osztály összefoglalta véleményét az anyanyelvünkről, noha más munkáik is érdeklődésre tarthatnak számot: Veréb Aleks, Pesti Ákos, Kozma Valentina (6. osztály), Tar Eleonóra, Popovity Nikolett, Polyákovity Lehel (7. osztály), Borbély Jácint (8. osztály).

A **doroszói Petőfi Sándor** iskola tanulóit Gyöngyhalász rovatunkban mélyedtek el, és ezzel őszintén elragadtattak bennünket. Elolvasták Nadj Abonji Melinda Svájcban élő, vajdasági származású író nő Galambok röppennek fel című művének részletét, és a feltett kérdésekre is megkíséreltek válaszolni, közöttük: Brindza Mátyás, Horváth Anna, Müller Nikolett, Dékány Áron, Podnar Alen, Szabó Ella, Szalai Mónika, Turkály Kristóf, Tallósi Anasztázia, Kemény Szamanta (8. osztály), Balla Réka, Pauzart Dávid (7. osztály). Ugyanezek a tanulók közül többen más irodalmi élményeik közül is postáztak. Rajzait osztotta meg velünk Takács Viktor, a **törökbecsei Miloje Čiplić** iskola ötödikese és Szabó Kinga, a **horgosi Október 10.** iskola ötödikese. Megérkezett címünkre az **őbecsei Petőfi Sándor** iskola Figyelő című diáklapja, amihez külön gratulálunk. Olvasmányos karácsonyi kiadást sikerült „összekepalapálni”! Az **őbecsei Samu Mihály** iskolából tréfás meséket, iskolai történeteket megörökítő fogalmazások érkeztek: Oroszlámos Tamás, Papp Imre, Szerda Adrián (5. osztály), Tóth Alicia (6. osztály), Markov Kondrád, Talpai Előd (8. osztály) munkája. Az ugyancsak **őbecsei Zdravko Gložanski** iskola iskolából Balog Eléna (5. osztály) foglalta össze líraian karácsonyi élményeit. A **magyarcsérnyi Petőfi iskola** tanulóit sem hagyták ki az ünnepi pillanatok megörökítését: Nagy Nikolett, Bokor Noémi, Dabić Viktória, Bálint Ivóna (5. osztály) és Juhász Emil, Farkas Róbert, Oláh Dávid (6. osztály) munkája futott be címünkre.

Tovább érkeznek a lexi-tartalmú bemutatkozások az **adai Cseh Károly** iskolából, de más jellegű fogalmazásokat is kézhez vettünk az ötödikesek és a hatodikosok tollából. Patus Ervin, valamint Deissinger Zoé, Bognár Odett, Albek Éva, Fehér Ivon, Szél Kata, Bajusz Emil, Kazinczy Beáta (5. osztály), Krizsán Kamilla, Szűcs Vivien, Kovács Virág, Véber Amarilla, Tóbiás Bettina, Cvitkó István, Koós Enikő, Árpási Petra (6. osztály). Köszönjük a fáradozást ezúttal is!

Nagy Magdolna

MESÉLGETŐ

Kutyaszánon

Másnap reggelre vastag hótakaró feküdt meg a kertet. Évi meg Tücsi nagy hurrával rohant ki a házból. Ugrálva taposták a ropogós, friss havat. Kihozták a szánkót is persze. Évi odahívta Hekit.

– Ide figyelj! – mondta neki. – Most gondold azt, hogy szép, nagy, fehér kutya vagy, és légy szíves, állj ide a szánkó elé, mert befogunk!

Nem tudni, hogy mit gondolt Heki, lényeg az, hogy két kurtát vakkantott, és hagyta, hogy Évi a szánkó elé tuszkolja. Azt is engedte, hogy nyakszíjára erősítse a piros zsinórt.

– Így. Most pontosan jó – állapította meg Tücsi, azzal ráültek a szánkóra. Elöl Tücsi – kezében egy vékony vesszőcskével –, mögötte meg Évi.

– Gyí, te! Heki! – adta ki a parancsot Tücsi, de Heki nem mozdult. Gyí, te! – biztatta Tücsi lelkesen, és a levegőbe suhintott a vesszőcskéjével, ám Heki csak a farkát csóválta, és türelmesen álldogált.

– Várj! – kiáltott Évi. Előkotort a hó alól egy fadarabkát, s jó messzire hajította. – Fogd meg, Heki! Fogd meg!

Hekinek azonban semmi kedve sem volt fadarabkák után szaladgálni. Nyelvét lógatva visszanezített Évire. Akkor párafelhőt eregetett ki a torkán, akár egy mesebeli táltos paripa, de csak a farkát csóválta és nevetett, és nem mozdult.

– Úgy látszik, az ilyen szánkázáshoz mégiscsak az igazi, nagy, fehér kutyák értenek. – mondta lehangoltan Évi szinte abban a pillanatban, amikor a szomszédék fekete cicája elfutott a bokor előtt.

A szánkó váratlanul nagyot rándult.

– Tüüücsiiii! – visította kacagva Évi. Kapaszkodj! – És ő maga is kapaszkodott volna, de nem volt mibe. A szánkó valósággal kiröpült alóla. Évi nevetve hempergett a hóban, és nagy hangon biztatta Tücsit: – Jól kapaszkodj! Hallod?!

Tücsi kapaszkodott is, és közben gyanús, vékony hangon ezt visította:

– Ide néééézz! Milyen gyorsan tudok szánkózniiii! Így... csak én... tudooooo...

Évi sikongva ugrált egy hóbuckán. Elöl a fekete cica futott, utána Heki, és a szánkó repült, mint a parancsolat.

– Íííígy... csak éééé... tudooooo... ííígy csak ééééé! – visította Tücsi.

A következő pillanatban Évi megdermedt. A szánkó ugyanis – pontosan egy alacsony tujabokor fölött – a levegőbe emelkedett. Tücsi pedig, valóságos rejtély, eltűnt. Eközben a cica felfutott az ecetfára, s panaszos nyávogásba kezdett az egyik hólepte ágon. Heki dühösen ugatta a fa alatt; de a szép piros szánkón nem ült senki. Évi ijedten nézett szét. Mindenütt hó és hó; és megvan a cica is, a szánkó is, Heki is, csak Tücsit nem látni sehol.

– Apuuuu! Anyuuuu! Nagyanyuuuu! – visította Évi, de nem a ház felé futott, hanem előre a szánkónyomon. – A tujabokor előtt szipogva megállt.

– Naaa! – mondta méltatlankodva a tujabokor. – Legyél szíves, húzzál már ki innen, mert fázik a lábam!

Évi óvatosan széthúzta a bokor ágait, s kirobbant belőle a kacagás. A bokor zölde belsejében, akár egy piros orrú, mackóruhás manó: Tücsi ült.

– Ugye, milyen jól tudtam szánkózniiii? – kérdezte, miközben gyanakodva figyelte Évit.

– Csuda gyorsan! – ismerte el Évi, és kirángatta Tücsit a bokorból. Mi alatt leveregette róla a havat, Tücsi a fejét rázva így szólt:

– De azért ez a Heki mégsem ért a szánkózáshoz. Azt csak az igazi nagy, fehér eszkimó kutyák tudják igazán. Elhiszed?

– El – bólintotta szomorúan Évi. Le is vette tüstént Heki nyakáról a piros szánkó piros zsinórját, aztán visszaültette Tücsit a szánra.

– Tudod mit? – csillant fel hirtelen a szeme. – Amíg nem lesz nekünk igazi nagy, fehér kutyánk, majd egymást húzzuk! Jó?!

Tücsi összevonta a szemöldökét, és töprengve nézett Évire.

– Jó – mondta végül megfontoltan, és úgy gondolta, most az egyszer Évi kivételesen okosat mondott.

Évi meg Tücsi szánkót kapott karácsonyra. Más ajándékot is kaptak, persze, de a szánkónak örültek a legjobban.

Szép szánkó volt az! Piros, fényes. A talpán csak úgy szikrázott a vasalás a karácsonyi gyertyafényben. Évi visítva hasalt rá, amint meglátta.

A piros szánkót selymes fényű, piros zsinóron húzhatta volna a hóban bárki, ha – lett volna hó! De a szősz tudja, mi történt ebben az esztendőben az időjárással! Csak jöttek-mentek nagy lustán a hófelhők keletről nyugatra meg vissza, nem szállingált a magasból egy gombostünyi hópihe sem.

Volt már hósapka, hócipő, prémes kesztyű, szánkó is, éppen csak hó nem. Pedig de várták! Percenként kikukkantottak az ablakon: havazik-e? Ám a fák feketén és csupaszon dideregtek a nagy kertben.

Évi végül is elunta a várakozást. Összeszedte a babaszennyest, és nagymosást rendezett a fürdőszobában. Már estébe hajlott az idő, amikor Tücsi dörömbölni kezdett a fürdőszoba ablakán.

– Ha nem nyitod ki az ajtót – kiabálta –, akkor nem mondom meg neked, hogy esik a hó!

– Hó! – visította Évi, s már nyitotta is az ajtót. – Azt mondd, hó van a kertben?!

– Sőt mindenütt! – jelentette Tücsi.

Szaladtak az ablakhoz. Ám alig vetett Évi egy pillantást a kertre, mérgeesen kapta csípőre a kezét.

– Miért mondtad, hogy hó van, amikor egy makula hó sincs?!

Tücsi meghökkent.

– Nincs?!

– Nincs bizony!

– Nahát! Pedig a tévéhíradós megígérte! – kiáltotta felháborodva. – Becsületszavamra azt mondta, hogy várható!

– Hát akkor várjuk! – Évi odanyomta orrát az ablaküveghez, de nem havazott még akkor sem, amikor nagyanyu beszólt a szobába:

– Vacsoráznii!

És akkor sem havazott, amikor lefektette őket. Évi engedelmesen behunyta a szemét, de Tücsi makacsul ült az ágyban, és várta a havat.

– Na nééééézz! – szólalt meg egyszer csak a nagy csöndben. – Csupa fehér a kert!

Évinek kiröppent szeméből az álom. Feltérdelt az ágyban.

– Ez hó, Tücsi! Ez hó! – Szájára nyomta a tenyerét, nehogy nagyanyu meghallja a szomszéd szobában a nevetését. – Hó! Hó! Hóóóó!...

– Hó?! – visította Tücsi, azzal fél lábon meg két lábon ugrabugrálni kezdett az ágyban. – Nem ha-zu-dóóóós a té-vé-hí-ra-dóóóós! Nem ha-zu-dóóóós a...

– Maradj csöndben! – pissegett ijedten Évi. – Ilyenkor már nem szabad az ágyban ugrálni! Hát tudod! Ide figyelj! – súgta. – Apu azt mesélte, hogy az eszkimók kutyaszánon utaznak!

– Jééééé! – bámult el Tücsi. – Milyen lehet az?

– Hát olyan, hogy egy nagy, fehér kutyát befognak a szánkóba, és utaznak. Tücsi töprengve nézett maga elé.

– Te! – mondta nagy sokára. – Hát éppen nekünk is van szánkónk!

– És nekünk is van kutyánk! – kuncogott Évi.

– Akkor fogjuk be a szánkóba!

– De a mi Hekink nem igazi nagy, fehér kutya ám – súgta aggodalmasan Évi, mire Tücsi legyintett.

– Nem baj. Mi sem vagyunk igazából eszkimók.

Ez igaz volt, és olyan, amin jól lehetett nevetni. Évi nem is ragaszkodott tovább a nagy fehér kutyához, meglegedett Hekivel.

Péterfy Gergely

Kitömött barbár

(Részlet)

Hajnalodott.

Erzső felébredt, elmormolta a reggeli imáját és csörömpölni kezdett az edényekkel. Ferenc tikkadtan és sápadtan állt az ablaknál. Az orra öregségére valahogy megvastagodott, a háta előreesett, és kis pocakja is nőtt, ami, hogyha így fáradtan megállt, egészen előre dudorászott. Ősz haja meredeken felmeredt, mintha valami fura növényt viselne a fején. Úgy néz ki, megmondtam neki, mint egy afrikai bálvány, amire rinocérosz-sörtékből csináltak haját. Meglőkdöstem, hogy térjen kicsit magához, de kedvetlenül arrébb lépett.

Ahogy az ablakhoz álltam, mindketten ottragadtunk mozdulatlanul.

Lent a réten, a hajnali párában ismét feltűnt a zötykölődő halottaskocsi.

Most három holttestet hozott, két kisebbet, meg nagyobbat. Talán két gyerek, meg az apjuk vagy az anyjuk. Vagy két kistermetű asszony, és egy öregember – nem lehetett onnan tőlünk megállapítani. A holttestek kék színe idegenné, nem emberivé tette őket, és így minden megszokott azonosítási pontunk elveszett. Mintha kék bábok lennének, s csak játékból dobna őket a gödörbe, nem lehetett elfogadni, hogy ez a hús-vér valóság, és igazi emberekkel történik, akik akár mi is lehetnénk.

A hozzátartozók jó száz méterrel a kocsi mögött botladoztak. Az elmúlt években hozzászoktunk, hogy a parasztkok egyre soványabbak, de ez a haláltánc, ami a szekeret követte, a mi tapasztalt szemünknek is hihetetlen volt. Látszott, hogy alig van erejük járni: összekapaszkodva mentek, hogy el ne essenek. A csoportozatot, amely ügyetlen, bábszínházi keservességgel haladt, egy asszony vezette. Csak a szoknyája rongyából lehetett megállapítani, hogy nő. Nem nagyon tudta behajlítani a térdét, vagy csak félt, hogy akkor összerogyna. Mereven tette egyik lábát a másik után, mint a botokat. Két nagyobb fiú kapaszkodott utána, fejükön furcsa sapkával: mintha zsákok húztak volna a fejükre. A szüleik így, augusztusban is attól retteghettek, hogy meg ne fázzanak. A legnagyobb veszélynek még mindig az ősellenség, a hideg számított, s ez az érthetetlen betolakodó, a kolera csak véletlen csa-

pásnak tűnhetett a szemükben, amely nem érvénytelenítette a megszokott védekezési módokat. A kolera, az vagy van, vagy nincs: de megfázni bármikor lehet.

Háromukat hátulról támogatta egy férfi, nyilván az apa. A lécvékonyosságú lábszárakból kimeredtek a nagy, bogos térdek: a vékony nyakon imbolygott a csontos fej, s arról lengedezett az ősz bajusz. Hasa és fenéke mintha nem is lett volna: a ruha szinte átlengett a semmin, amely a nagy fej és a nagy térdek között tátongott. Ahogy a halottakat a kék szín, az élőket a csontsovány test tette hihetetlené.

Amikor a kocsi megérkezett a gödörhöz, a két lovas katona, akik eddig mellettük haladtak, most elállták az utat. Leszálltak a lóról és puskát szegeztek rájuk.

A két purdó fürgén ugrott le a bakról.

Megvárták, ameddig a szekér a gödör pereméig curikkol, aztán hosszú nyelvű kampóikkal a gödörbe rángatták a testeket, miközben az öreg zsvány átlépett a bakról, és egy zsákból mészport lapátolt a gödörbe. Amikor befejezte, a fej mozdulatából úgy sejtettem, még utánuk is köpött: ők a vesztések, akik meghaltak, ő a győztes, aki él.

A lovasok visszaszálltak a nyeregbe, és a parasztkoknak ugrattak: így biztatták őket, hogy igyekezzenek. Kínkeservvel szakadtak el szeretteik látványától: az apát hátba kellett vágni dárdanyéllal, hogy jobb belátásra térjen. Nem látszott az értelme az egész procedúrának, és nehéz volt elképzelni, hogy miféle elmélet szabhatja meg, hogy a mozzanatok bármelyikével megakadályozhatják, hogy a járvány az élőről holtra, élőről előre támadjon.

A botladozó csoportozatot a katonák megszogatására most gyorsabban haladt. Az egyik gyerek elesett, látszott, hogy nincs ereje felkelni. A két felnőtt megpróbálta lábra állítani: a rettegő igyekezetből kitűnt, hogy attól tartanak, hogy a katonák észreveszik, és már nem engedik őket haza a gyerekkel, hanem egyből mehet ő is a gödörbe. A kocsi felé sandítottak, de az szerencsére az ellenkező irányba távolodott, és a bakról senki sem nézett hátra.

A fiút nem tudták talpra állítani, a harmadik próbálkozásuk után is eldőlt. Az anyja felvette a leesett sapkát, rágyömöszölte a

fejére, aztán a férfival megfoglák a gyerek kezét-lábát, és úgy vitték tovább. Amikor a keresztúthoz értek, a lovasok elvágtattak, a parasztkok pedig eltűntek a szemünk elől a facsoportok takarásában.

Kiürült a táj.

A kolerabiztosok minden munkavégzést megtiltottak: nem lehetett kihajtani az állatokat, nem lehetett betakarítani a termést, és árut adni-venni is csak akkor volt szabad, ha az adásvétel részvevőit a megszabott időben katonai kordon választja el. Az egyik letette az árut, azt klórmészfüstben megfürdették, érte ment a másik, letette a pénzt vagy a cserébe szánt dolgot, az is klórmészfüstet kapott, s csak utána lehetett elvinni. Én is így szereztem három tyúkot egy malacért, miután kiszámloltuk, hogy a sonkának és kolbásznak rövidesen a végére járunk. A klórmészfüstől félholtan támolyogtak az udvaron. Lisztet nem sikerült szerezni, mert már nem akadt eladó, hiába ácsorogtam a hídnál a kordon előtt. Aztán ahogy a halálesetek száma szaporodott, végül ezt a jogot is törölték, és a vesztegzár áthelyezésével minden mozgás tiltottá vált. Ez persze nem akadályozta meg a parasztkokat, hogy az éjszaka leple alatt a holdfénynél ki ne surranjanak a földekre, hogy titokban learassanak valamennyi termést. A tilalmat nem tudták másként értelmezni, mint egy újabb lépést, amivel a megsemmisítésükre törnek. Egyre többször lehetett lövéseket hallani éjjel: a katonák már csak a maguk mulattatására is vadásztak a tilalmat megszegőkre. De nappal eltűntek a parasztkok a földekről, a gyümölcszedők a fákról, az állatok a mezőkről. Az ember nélküli táj félelmetes volt és hatalmas: csak a katonai alakulatok, a halottaskocsik és az orvosok fekete szekelei mozogtak benne.

Kürtszó hallatszott a távolból.

Kimentem, hogy kávét főzök, és kétségbeesetten kellett megállapítanom, hogy alig egy hétre való van már csak a dobozban: Ferenc ezt is kölcsönből vette Pesten: már évek óta kölcsönnek nevezte az alamizsnát, és ragaszkodott a színjátékhoz, hogy napon-ta dühöngjön rajta, hogy még mindig nem tudjuk a kölcsönt megadni. Így kaptak lassan új jelentést a szavak, vagy új szavakat a dolgok, ahogy a nyomorunk egyre nyilvánvalóbbá és elviselhetetlenebbé vált.

Mert Széphalmon rosszul mentek a dolgok: nagyon rosszul.

A házat és a birtokot, amelyért Ferenc oly sokat küzdött, szellemi és emberi önbecsülésének alapját, amelyet önző és bosszúálló öccsével harcolva kellett kikönyörögnie anyósomtól a börtönök után, most elvitték a hitelezők. Bérloként tengődünk saját birtokunkon. A húsz éve húzódó pereskedés, amit az öccsimmel, Török Józseffel, a gyermekkoromban drága és imádott, mostanra ellenséggé vált Pepivel folytattunk, s amely a kezdetekkor egyértelműen nyeresre állt, végül minden vagyonunkat felémésztette, és teljes kudarccal fenyegetett: a királyi tábla döntése, amit 1831 májusára tűztek ki, a javunkra ítélte, de a követeléseket nem lehetett behajtani: Pepi volt birtokon belül, a mi adósságaink pedig mindkét vagyonrésznél magasabbra rúgtak. A tisztas vagyonról szőtt álmok már régen megsemmisültek, s lassan a pusztaság életben maradás is kétségessé vált.

Pepivel jó barátságban voltak még a múlt században, mielőtt Ferencet börtönbe vitték volna. Olyanok voltak, mint a testvérek, legesleginkább abban, hogy végül halólsan és engesztelhetetlenül összevesztek. Én még kislány voltam, amikor Ferenc néha egész heteket töltött nálunk, és naphosszat

csatangoltak Pepivel Kassán, Miskolcon, amerre csak érték. Csapták a szelet a lányoknak, vendégeskedtek, néha vadászgattak is, bár Ferenc már akkor is idegenkedett a vérontástól és a fegyverektől. De miután kijött a börtönből, és megkérte a kezem, s hogy apám meghalt, minden megváltozott. Pepi egész egyszerűen megtagadta, hogy átadja az apai öröksésem, a birtok, a szőlő, a legelő, a malom és a kocsmatartás egyharmadát, amely a széphalmi ingatlanok együtt tisztességes évi jövedelmet és megélhetést biztosított volna. Kerek percc nem mondtam, ránc csapta az ajtót. A helyzet persze egyértelmű volt és világos: az örökségem ki kell adni. Ebben nemcsak a hétköznapi igazságérzet, a józan ész, hanem minden jogtudó ember is egyet értett. Semmiféle ok nem áll fönn, ami alapján engem ki lehetett volna tagadni az atyai örökségből, az örökség tehát járt nekem. És járt az eddig elmaradt haszon, annak a kamatai, és ez minden évvel, ameddig Pepi húzta-halasztotta a halaszthatatlant, egyre csak növekedett. Dühöngtem, könyörögtem, fenyegetőztem, átkozódtam, nem használt. Pepiben valami végérvényesen megváltozott. Valami, ami kezdetektől benne volt, de láthatóvá csak akkor vált, amikor támadásba lendült.

Ferenc magabiztosan és gyanútlanul vágott neki a pernek: a törvény egyértel-

műen a mi oldalunkon állt, s mindenki arra számított, hogy amint határozott ellenállást tapasztal, Pepi maga fogja felajánlani a megegyezést, és feladja az értelmetlen küzdelmet. Akadékoskodó, nagyvérű ember, aki azt képzeli, hogy minden jár neki, mindent megszerezhet, és semmi nem állhat ellen az akaratának, sem a király, a törvény, sem jog, sem vérségi kapcsolat. Könyörületet nem ismerő, erőszakos és kegyetlen, ráadásul engesztelhetetlen és ádáz gyűlöletet érez minden iránt, amit az apánk valaha is tett, alkotott, szeretett vagy nagyra becsült – márpedig apám a legnagyobbra fiatal éveinek pártfogoltját, tanítványát és barátját, Kazinczy Ferencet becsülte. Sokkal többre, mint a saját édes fiát, akitől kezdetől fogva valami megmagyarázhatatlan és fájdalmas evidenciával idegenkedett. Az öcsém gyűlölte és dűhe a féltékeny fiú csalódottságából és keserűségéből ágazott és terebélyesedett szét, s végül egész jellemét és emberségét átszötte és szétrobbantotta, mint valami elpusztíthatatlan parazita a jóhiszemű gazdálényt. Gyűlölte apánkat, amiért nem rá, a szálfatermetű, zengő hangú, híres kardvívóra, a fáradhatatlan vadászra, birtokszerző gazdára árasztotta atyai szeretetét, hanem az én cingár, nincstelen, izgága, szél-toló uramra, aki csak egy protestáns közne-mes, egy nyikhaj firkász volt a szemében.

Kedves Olvasó Tanulók!

Talán vidámabb témával kellene kezdeni az új évet. Lehet. De valahogy az az érzésem – tapasztalva egyes ismert emberek, fiatalok, hírességek és sztárok magatartását és szerepvállalásait –, hogy érzéketlenné és elbizakodottá tett bennünket a fogyasztói társadalom. Nincs alázat és beleérzés a világban. Pedig, nagyon-nagyon könnyű magasból és jólétekből „édes életből” (amiről azt hisszük, hogy jár nekünk!) a padlóra vagy még alább hullni.

Hogy jön ehhez Péterfy Gergely nagyszerű regénye? Kazinczy Ferencről, a magyar irodalom alapítójáról szól; feleségével, Török Sophie-val együtt lép elénk. Nagy nincstelenségben s az 1831-es európai kolerajárvány dühöngése közepette látjuk őket. Kazinczy áldozatul esik a járványnak, de élete utolsó napjaiban Sophie-nak elmeséli élete legtraumatikusabb történetét Angelo Solimanról, a korszak fekete legendájáról, akit kisgyerekként hurcoltak el Afrikából, rabszolgaként európai főurak birtokába került, hogy végül Bécsben, Liechtenstein herceg szolgálatában hatalmas műveltségre és hírnévre tegyen szert. Kora egyik legműveltebb embereként maradt meg az emlékezetben. Természetesen se szeri, se száma a megaláztatásoknak, amelyeket élete során elviselt. Halála után – leánya és a jó ízlés tiltakozása ellenére – testét preparálták, és kiállították a bécsi Természettudományi Múzeumban. Kazinczy szabadkőműves testvére és barátja volt. Rettenő történet, nemcsak azért, mert azt látjuk, hogy az ember, akinek nyelvünket és irodalmunkat köszönhetjük, az emberek érzéketlensége és irigysége miatt milyen méltatlan helyzetbe kerül élete végére, de mert az európai felvilágosodás századáról, az ész diadaláról alkotott ideálképünket is szétrombolja. Az a kor, amelyben múzeumi tárgyként állítanak ki kitömött fekete embereket, nem a fény százada, hanem a barbárság kora volt!

Bence Erika

Végéhez ért a The Hobbit-trilógia

A filmvilágban az elmúlt év azért is számított jelentősnek, mert véget ért a The Hobbit-trilógia, amely évekig tartotta lázban a Tolkien-művek és A Gyűrűk Ura rajongóit. Ennek okáért egy kis összegzést teszünk a film kapcsán.

A The Hobbit valójában J. R. R. Tolkien azonos című művén és annak folytatásán, A Gyűrűk Ura függelékein alapuló új-zélandi-brit-amerikai fantasy-kalandfilmsorozat Peter Jackson rendezésében. A sorozatnak három része van: A hobbit: Váratlan utazás (The Hobbit: An Unexpected Journey), A hobbit: Smaug pusztasága (The Hobbit: The Desolation of Smaug) és A hobbit: Az öt sereg csatája (The Hobbit: The Battle of the Five Armies). A filmeket egyéves eltéréssel, 2012-től 2014-ig mutatták be, készítésén pedig A Gyűrűk Ura-trilógia stábjának számos tagja dolgozott. A sorozat Középföldén, a Tolkien által kreált világ fő kontinensén játszódik hatvan évvel A Gyűrűk Ura kezdete előtt.

Peter Jackson rendező és Fran Walsh forgatókönyvíró már 1995-ben meg akarták filmesíteni A hobbitot, azt egy trilógia első részeként elképzelve, a másik két rész pedig A Gyűrűk Ura adaptációja lett volna. Ez az elképzelés azonban szerzői jogok körüli akadályokba ütközött. Végül elsőként A Gyűrűk Ura-trilógia jelent meg, amelyet nagy sikerrel mutattak be 2001 és 2003 között. Érdekes, hogy a mű egyebek között már a legendás The Beatles együttest is érdekelte, filmet terveztek készíteni belőle, amelyben Paul McCartney lett volna Zsákos Frodó, Ringo Starr Csavardi Samu, Gandalfot George Harrison játszotta volna, Gollamot pedig John Lennon. A tervből azonban nem lett semmi.

A hobbit megfilmesítése és bemutatása

A Gyűrűk Ura sikere után A hobbitot a filmkészítők sokáig kétrészesre tervezték. Szóba került Guillermo del Toro neve, de a rendezői székbe ezúttal is Peter Jackson ült, míg előbbi forgatókönyvíróként támogatta a rendező elképzeléseit. A hobbit: Váratlan utazást végül 2012 decemberében mutatták be, egy évvel később pedig A hobbit: Smaug pusztaságát.

A trilógia zárófilmjét, A hobbit: Az öt sereg csatáját eredetileg múlt év júliusában mutatták volna be, megbontva ezzel a decemberi hónapra fókuszáló hagyományt, de a premiert hónapokra eltolták, miután bejelentették, hogy az X-Men: Az eljövendő múlt napjai bemutatóját ugyanakkora időzítették. A hobbit-trilógia utolsó része így mégis megvárta a decembert.

Az igazi Zsákos Bilbó

A filmgyártó cég, már 2010 októberében bejelentette, hogy Martin Freeman játssza majd Zsákos Bilbót. A sorozat producerei korábban ajánlatot tettek a szerepre a brit színésznek, de ő a Sherlock brit televíziós sorozat készítéséhez kapcsolódó kötelezettségei miatt kénytelen volt elutasítani. Martin Freeman kiválasztásáról Peter Jackson rendező azt nyilatkozta, hogy a szerep körüli spekulációk ellenére számukra mindig is csak egyetlen Zsákos Bilbó létezett. A rendező szerint csak nagyon ritkán történik meg, hogy találkozik egy színésszel, akiről azonnal beugrik egy karakter. Mintha egy szerep eljátszására született volna. Peter Jackson így volt Martin Freemannel, akiről azt állítja, hogy intelligens, vicces, de meglepően bátor – pontosan mint Bilbó. Nem is volt számára vitás, hogy csak őt tudja elképzelni Zsákos Bilbó szerepében.

Újra összeáll az együttes

Fennállásuk 20. évfordulója alkalmából újra összeáll a Black Eyed Peas. Az együttes, amely Fergie-ből, Will.I.Amból, Apl. de.apból és Taboo-ból áll, 2011 óta szünetel, de most elérkezettnek látják az időt, hogy újra összeüljenek és alkossanak. A zenészcsapat jelenleg teljes gőzzel stúdiózik és készíti új nagylemezét, ami ígéretük szerint olyan lesz, amilyenre senki sem számítana. Will szerint mindenképpen valami újra kell törekedniük, olyasmire, amiről azután az egész zenevilág duruzsol. Will ugyanis azt vallja, hogy amiről nem beszélnek az emberek, annak nincs is értelme. Az album megjelenését természetesen turné követi, úgyhogy eseménydús időszak elé néz a Black Eyed Peas.

Újabb albumot készítenek

A Coldplay új albuma, a Ghost Stories, megközelítőleg fél éve jelent meg, de Chris Martint és zenésztársait, úgy tűnik, továbbra is lázban tartja a lemezkészítés. Nem érték be ennyivel, ezért újból stúdióba vonultak. Chris Martin arról számolt be, hogy az A Head Full of Dreams című nagylemezükön dolgoznak, és már a stúdiómunkák közepén járnak. Mint mondta, ez lesz a hetedik albumuk, de ezúttal is úgy állnak hozzá, mintha az utolsót készítenék. A frontember szerint ez így van rendjén, ha nem így tennék, nem tudnák kihozni magukból a maximumot. Ez persze nem azt jelenti, hogy nem lesz folytatás, de Chris Martin saját bevallása szerint minden egyes stúdiólemeznél úgy érzi, a jövőben nem tud többet alkotni.

Az új év felfedezettje

Február vége felé rendezik meg a legrangosabb brit könnyűzenei díjak átadóját, a BRIT Awardsot. Egy kitüntetett neve máris tudható, a kritikusok díját James Bay kapja. A győztest zenei szakemberekből álló testület választotta ki azok közül, akiknek első nagylemeze a díjátadó évében jelenik meg. James Bay az utolsó körben George The Poet rapper és a Years & Years elektrozenei trió felett diadalmaskodott. A szakma szerint tehát a hitchinai születésű énekes-gitáros lesz 2015 legsikeresebb újonca a szigetországban. Az elmúlt év kritikusok díját Sam Smith kapta. A londoni énekes beváltotta a hozzá fűzött reményeket, a májusban kiadott első, In the Lonely Hour című albumával világszerte sikert aratott.

Kiborg hősnővé változik

Most már szinte teljesen bizonyos, hogy Scarlett Johansson lesz a kultikus japán mangasorozat, a Ghost in the Shell új, amerikai, élszereplős változatának kiborg főhősnője. A film készítői eredetileg A Wall Street farkasa sztárját, Margot Robbie-t kérték fel, aki viszont a Suicide Squadban vállalt szerepe miatt visszautasította az ajánlatot. Így lépett a helyére Scarlett Johansson. A Ghost in the Shell a Hófehér és a vadász rendezője, Rupert Sanders készíti, és ez lesz a történet első élszereplős feldolgozása. Az első egész estés animációs film 1995-ben készült belőle, Mamoru Oshii rendezésében.

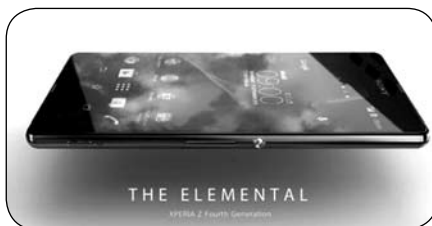

Az idei év várható csúcsmobiljai

Nem unatkoztunk 2014-ben, már ami a csúcsmobilokat illeti: volt például pulzusról Galaxy S5-ünk, vízálló Xperia Z3-unk, fémes One (M8)-unk és persze lézerfókuszos G3-unk is. Hamarosan azonban az új esztendő is elkezdti ontani új csodáit.

Ezek egyike a **Samsung Galaxy S6**. A nemes egyszerűséggel Galaxy S6 névre keresztelt újdonság iparági források szerint nem egy egyszerűen felturbózott Galaxy S5 lesz, hanem egy teljesen új alapokra helyezett abszolút high-end készülék. Erre utal egyébként többek között az a tény is, hogy a Galaxy S6-ot a cégen belül jelenleg egyszerűen csak Project Zero néven emlegetik, vagyis az új modell fejlesztését teljesen a nulláról kezdték meg. A sokak által várva várt S6 specifikációit egészen a közelmúltig sűrű homály fedte, nemrégiben azonban feltűnt az AnTuTu adatbázisában. Az AnTuTu adatai szerint az új készülékben egy 5,5 colos képátlójú és 2560x1440 pixeles felbontású, tehát egy az LG G3-ban lévőhöz hasonló adottságú QHD érintőkijelző található, a minden körülmények mellett fürge működésre pedig a nyolcmagos és 64 bites Exynos 7420 chipset, illetve a 3 GB RAM jelenthet garanciát. Az Android 5.0 (Lollipop) operációs rendszerű újdonság főkamerája 20 megapixeles felbontású, a frontkamera révén pedig

legfeljebb 5 megapixeles szelfik lőhetők. A legfrissebb pletykák szerint hamarosan piacra dobják a **Sony Xperia Z4**-ét, melybe egy 5,2 colos képátlójú és 2560x1440 pixeles felbontású érintőkijelző kerül, a hatalmas felbontású display pedig a korábbi pletykákkal ellentétben még nem a 64 bites Snapdragon 810-es, hanem az egyvel korábbi Snapdragon 805-ös chipset hajtja meg. A Sonytól kiszivárgott alábbi fotón állítólag már maga a Z4 látható, melynek külseje a jelek szerint ismét csak minimális változásokon esett át:

Az Xperia Z4 már nem 3 GB, hanem 4 GB RAM-ot kap, ezenkívül pedig említést érdemel még a 2/3 colos méretű, 20,7 megapixeles felbontású újgenerációs képszenzorra épülő főkamera, melynek optikája a korábbinál nagyobb fényerővel bír. Szólnunk kell továbbá a 4,8 megapixeles frontkameráról, a 300 Mbit/s-os csúcstempóra képes LTE mobilnetről, a Bluetooth 4.1-ről, illetve a 3420 mAh kapacitású akkumulátorról.

A tajvani gyártó új csúcstelefonja várhatóan **HTC One (M9)** néven látja meg a napvilágot, és a borításának nagy része természetesen fémből lesz. A RAM a mai elvárásoknak megfelelően 3 GB kapacitással bír, az 5 colos Full HD érintőkijelző pedig átadja a helyét egy 5,5 colos QHD panelnek. Az akkumulátor kapacitása 2600-ról 3500 mAh-ra katapultál,

Samsung GALAXY S6

az előlapi sztereó hangszórókat a Bose szállítja, a 16 megapixeles frontkamera pedig remek optikai képstabilizátort vonultat fel. Egyelőre körülbelül ennyit tudhatunk a HTC One (M9)-ről.

A 2015-ös új csúcsmobilok közül jelenleg a nyáron debütált LG G3 utódjáról tudunk a legkevesebbet. A feltehetően **G4** néven debütáló újdonság érintőkijelzőjének képátlója pletykák szerint 5,5 colosról 5,7 colosra fog nőni, a felbontása viszont marad 2560x1440 pixel. A Snapdragon 801-es chipset természetesen nyugdíjba vonul, és átadja a helyét egy Snapdragon 810-es SoC-nek, ami mellett állítólag már 4 GB RAM kap helyet.

Mit láthatunk az égbolton 2015-ben?

* 2015. március 20. Teljes napfogyatkozás az Északi Jeges-tenger-Spitzbergák-Északi sark területén a délelőtti órákban, tőlünk 2200 km-re (Feröer-szigetek). Időtartama 2 perc 47 sec. Szélessége 462 km. Magyarországon ez 64%-os, részleges fogyatkozásként látszik 9:47 körül.

* 2015. július 1. A Vénusz és a Jupiter szoros együttállása.

* 2015. szeptember 28. Teljes holdfogyatkozás 02:10-03:22 között, 72 percig teljes (127,6%).

Jelzi az asztal, ha forró a tea

Egy hacker sosem égeti meg a száját: egy iPhone-ból és projektorból készített hőérzékelő asztallal megoldották a problémát. A különleges asztal szerkesztője Ken Kavamoto japán hacker egy videón mutatta be saját konyhaasztalát, ami színekkel jelzi a rá helyezett tárgyak hőmérsékletét. Hogyan működik? A hideg üvegpohár felületére kék, a forró vizes főlé piros színeket vetít egy projektor. A szerkezet arra is képes, ha egy tálcán forró és hideg vizet öntenek össze, akkor a megfelelő színekkel mutassa a még össze nem keveredett részeket. Az asztalra helyezett laptopra pontosan rávetíti a processzor és az azt hűtő ventilátorelhelyezkedését, azokon a pontokon ugyanis melegebb a készülék háza a többinél.

A hőmérsékletet jelző asztalhoz Kavamoto egy iPhone-t használt, amelynek hátlapjára egy Flir One nevű hőkamerát csatolt. (Origo.hu)

Gerard Way és Frank Iero

Az elmúlt évek egyik legkülönlegesebb alternatív rockzenekara a My Chemical Romance volt, főleg azért, mert ún. konceptuális albumokat készítettek. Minden albumuk külön történetet mesél el, a dalok azonban külön-külön is megállják a helyüket. Ez nem újdonság, gondoljunk csak David Bowie *The Rise and Fall of Ziggy Stardust and The Spiders from Mars* című albumára. Tudva pedig azt, hogy a My Chemical Romance frontembere, Gerard Way valójában képregényszerző, így nem csoda, hogy történetekben gondolkodik. A MCR első albuma az *I Brought You My Bullets, You Brought Me Your Love* 2002-ben jelent meg, és már bevezetője volt a 2004-es *Three Cheers for Sweet Revenge*-nek. Nagyvonalakban a történet egy szerelmespárról szól, akik elszakadnak egymástól, a férfi ezért alvilági egyezséget köt, amelynek értelmében ezer gonosz ember lelkéért cserében találkozhat újból szerelmével. A 2006-ban megjelent *The Black Parade* egy haldokló vívódásait meséli el, de két évvel később Gerard Way ennek a történetnek is pontot tett a végére a *The Black Parade is Dead* koncertalbummal. Sőt, mint egy későbbi interjúban mondta, innen tovább már nem is látta az

My Chemical Romance, a *Revenge* időszakban

trix Century-ben zenélni, amelyben nincs jelent bátyja, Ray Toro pedig elkészítette első szólódalát. Gerard Way közben a képregényeire összpontosított, a *The Umbrella Academy*-re, a *Killjoys*-ra, amely még a MCR-albumhoz kötődik, és az *All Ages*-re. A zenélés azonban tovább foglalkoztatta, akárcsak Frank Ierót is. A végeredmény, két album, a két volt MCR-tagtól, csaknem egy időben.

Gerard Way – *Hesitant Alien*

Tavaly ősszel, szeptember legvégén jelent meg Gerard Way, *Hesitant Alien* albuma, amely már fényévekre van a MCR-daloktól. Gerardot a brit pop indította meg, és valami egészen újra, kompromisszummentességre törekedett. Az albumról két videó jelent meg, a *No Shows* és a *Millions* című zeneszámokhoz. Hatással volt rá egyebek között a *Pulp*, a *Blur*, a régebbi előadók közül pedig David Bowie és Iggy Pop egy-egy időszaka.

Frank Iero – *Stomachaches*

Frank Iero több formációban is megfordult már. A MCR feloszlása után az elektronikus hangzású *Death Spell*-szel koncertezett, egyik interjújában pedig arról beszélt, hogy már csaknem minden készen áll az album kiadásához, még ő sem tudja, miért nem hozták össze. Közben új együttesével, a *The Cellabration*-nel, csupán néhány nappal a *Hesitant Alien* előtt megjelentette a *Stomachaches* albumot. Két videó jelent meg erről a lemezzel, a *Weighted* és a *Joyriding* zeneszámokhoz, mindkettő a horrorvilágot idézi. Az album zeneszámai így talán valamivel közelebb állnak az egykori MCR világához. Végül leszögezhetjük, hogy a MCR-rajongók ugyan szegényebbek lettek kedvenc együttesükkel, de gazdagabbak két szólólemezzel az egykori tagoktól.

L. M.

Gerard Way

Frank Iero and The Cellabration

együttes létezését. Nagy meglepetésre 2010-ben azután megjelent a *Danger Days: The True Lives Of The Fabulous Killjoys*, amely a jövőben játszódik, az együttestagok kívülállóként jelennek meg, akik az ún. draculoidokkal vívnak mindennapos harcokat. Az album egyik dala már búcsúdál, a *The Kids from Yesterday* róluk szól, a tegnap gyerekeiről, akik ma már felnőttek. És valóban, az együttestagok addigra már mind megnősültek, családot alapítottak. Megjelent még a különálló dalokat tartalmazó *Conventional Weapons*, majd a My Chemical Romance 2013 márciusában bejelentette feloszlását. Tavaly egy válogatás album látott napvilágot, amely egy valóban utolsó búcsúdalt a *Fake Your Death*-et is tartalmazza.

Ezek után mindenki a saját dolgával volt elfoglalva. A frontember testvére, Mikey Way először kezdett el olyan együttesben, az Elec-

Csavaros ész – logikai fejtörő

Képzeld el, hogy rabságban szenvedünk a szultán udvarában, aki a következő ajánlatot teszi: választanunk kell két ajtó közül. Az egyik mögött a szabadság, a másik mögött két éhes oroszlán vár. Egyet kérdezhetünk az őröktől az ajtókkal kapcsolatban, és utána döntenünk kell. Egy bökkenő azért van. Az egyik ór mindig hazudik, a másik mindig igazat mond, de nem tudjuk, melyik melyik. Mit kérdezzünk az egyik őről, hogy lehetőleg ép bórral megússzuk?

(Megoldás: Mindkettőjüktől kérdezhetjük a következőt: Mit mondana a másik, ha azt kérdezném tőle, hogy melyik ajtó mögött vannak az oroszlánok? Ekkor az igazmondó nyilván rámutatna a szabadság ajtajára, hiszen a hazudós a hamisat mutatna. A hazudós pedig tudja, hogy az igazmondó az oroszlános ajtóra mutatna, ezért hazugságból a jó ajtóra mutatna. Így a válasz mindenképpen a szabadságba vezető ajtó.

Emögött valójában az a logikai tétel húzódik, miszerint nem(nem(igaz))=igaz, hiszen ha igaznak a jó ajtót nevezem, akkor mindkettejükkel pontosan kétszer tagadtatom az igaz ajtót, amiből biztosan a helyes választ kapom.)

Szólásmagyarázat Fittyet hány

Arra az emberre mondjuk, aki semmibe veszi a másikat, rá sem hederít. A fitty valójában kézjel, olyasmi, mint amikor fűgét mutatunk. Régen a gazda „fittyet hányva” hívta a kutyát. Miközben a nevét kimondta, középső és hüvelykujjával csettintett egyet. Hasonló mozdulattal fejezték ki elődeink, ha valakit vagy valamit semmibe vettek, és lekicsinylő, fitymáló véleményüket kinyilvánították. „Ennyit sem ér!” – mondjuk ma is, közben egy ujjmozdulattal mutatjuk ezt az „ennyit”, azaz fittyet vetünk, fittyet hányunk az egészre. Kevésbé udvarias, de sokkal őszintébb elődeink a szemébe is mondták a véleményüket annak, akit lenéztek, megvetettek, olykor a másik ember orra alá tartott kézzel még pattintottak is hozzá.

Tudod-e?

Van-e kolbászfa?

Igen van. Afrika őserdeiben. Igen nagytermetű, termése 0–80 m, hosszú kolbászhoz hasonlít, ezért nevezik kolbászfának.

Mik a galériaerdők?

A szavannák folyóinak partján található keskeny erdőszegélyeket nevezik galériaerdőknek.

Miből készül a természetek fészke?

Megrágott földből vagy fából. A természethangyák nyálával összekevert és megemésztett anyag levegőn megszilárdul, olyan keménnyé válik, hogy csak baltaival lehet szétverni. Régen az elhagyott természetbolyokat rézolvastó kemencéknek használták.

Sok-e az édesvíz a Földön?

Nem, mert csupán az össz vízmennyiség 2 százalékát teszi ki édesvíz, a 98 szá-

zalék pedig tengervíz. Ennek az édesvízmennyiségnek is a 96 százaléka jéggé van fagyva a sarkokon, és csupán 4 százaléka a folyók, tavak víze, talajvíz és légkörben levő víz.

Mennyi levegőre van szüksége a lónak?

A ló pihenés közben percenként 0–50 litert szív be, illetve fúj ki, munka közben viszont 300–400 litert.

Találós kérdés

Hóna alatt seprűt szorít,
De hát sohasem sepreget!
Bizony, ésszel fel nem érem,
Ez az ember ki lehet?
???

Hóval, faggal nem törődik,
Tűri némán, szótlanul,
De mikor a tavaszt érzi,
Mint a patak, könnye hull.
???

Kell egy fazék meg egy répa,
három gombóc nagyobb fajta.
Kell még néhány széndarab,
ha megfőzöd, elolvad. Mi az?
Ugye, megvan a megfejtés?

Sherlock megfejti

Néhány egyszerű, de csavart kérdést teszünk fel. Ha tudod a választ, küldd be azonnal szerkesztőségünk címére: Jó Pajtás (Sherlock), 21000 Novi Sad, V. Mišića 1., vagy a szerk@jopajtas.com e-mail címre! A helyes megfejtők között egy könyvjutalmat sorsolunk ki.

1. Édesanyád gyermeke, de neked nem testvéred. Ki az?
2. Hús galamb ül egy fán. Egy vadász lelő egyet közülük. Hány galamb marad a fán?
3. Csak becsukott szemmel láthatjuk, mi az?
4. Két szomszéd lakik egymás mellett. Mindenkit láthatnak, csak egymást nem. Kik lehetnek ők?
5. Mit vesz az ember legtöbbit a piacon?

Én játszottam a Mikulást

A karácsonyi műsort az iskolában a saját tantermünkben tartottuk meg.

Pénteken fél négyre vártuk a szülőket. Ez nem az első karácsonyi ünnepségünk, amit tartottunk, ezért már nem izgultunk annyira. Idejében kezdtük az előadást, bár néhányan késtek, köztük volt az én anyukám is. Az első műsorszám muzsikálás és éneklés volt metallofonon. Magyar, szerb, majd angol dalokat énekelünk. A fő előadásunk a betlehemezés és az Összement a Mikulás ruhája című jelenet volt. Nagyon vártam a Mikulásos számot, mert abban én játszottam a Mikulás szerepét. Amióta iskolába járok, mindig én játszom a Mikulást. Ez fontos nekem. Mikulás nélkül nem teljes a Karácsony.

Az előadás végén a szülők megtapsoltak minket, mi viszont szörppel és édességgel kínáltuk őket. A végén egymást is megajándékoztuk.

Mindenkinek boldog új évet kívánok!

Nikolics Martin 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Örömteljes időszak a hunyadisoknál

Elérkezett a csodás karácsony. Diákjaink már hetek óta erre vártak, és minden erejüket bevetve készülődtek, hogy végül abban az egy röpké órában mosolyt csaljanak az emberek arcára, békét és szeretetet lopjanak sokak szívébe. Kedden, december 23-án a Hunyadi János Általános Iskola lelkes diákserege bevonult falunk templomába, hogy egy csodás műsorral örvendeztesse meg a falubelieket.

Az ünnepi előadásban képviseltette magát az iskola apraja-nagyja, az alsósoktól egészen a „nagy” nyolcadiko-

sokig. Elsőként Szedlár Erika igazgatónő köszöntötte az egybegyűlteket ünnepi beszédével. Az alkalomhoz méltóan a szeretet és a megbékélés fontosságára hívta fel a figyelmet.

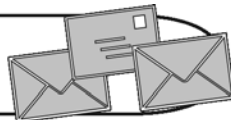
A továbbiakban karácsonyi verseket és történeteket hallhattak a jelenlévők. A nagyközönséget Bakos Árpád zenetanár kápráztatta el csodálatos karácsonyi énekével, majd az iskolakórus ajkáról szebbnél szebb karácsonyi dalok csendültek fel a hallgatóság nagy örömeire.

Végezetül Utcai Róbert atya beszélt a szeretet erejéről ebben az örömteljes időszakban is, s ezzel lelkiileg feltöltődve, az ünnep örömeinek érzésével térhettek haza az egybegyűlteket. Ahogy az atya mondta: „Nem sajnálkozni kell, hanem segíteni a nehéz pillanatokban. Segítsünk hát karácsonykor is azokon, akiknek erre a legnagyobb szükségük van. Ne feledjük el, a segítség nemcsak anyagiakban, de gesztusokban is megnyilvánulhat!”

Utcai Róbert plébános

MIZUJS?

A mézeskalács díszítése sem egyszerű!

Az első félév végén, a karácsonyi ünnepek előtt igazán sok mindent megtanultak a szabadkai J. J. Zmaj iskola 1. c osztályának tanulói a Népkörbe járva. Többek között rájöttek, hogy nem egyszerű a mézeskalács díszítése sem. Műhelyfoglalkozáson vettek részt, Szerda Elvira irányításával a mézeskalács díszítésének fortélyaival ismerkedtek meg. Nagyon élvezték a munkát.

A palicsi Miroslav Antić iskola diákjai immár évek óta karácsonyi, újévi dísz tárgyakat készítenek, melyeket áruba bocsátanak, az árát pedig valamilyen közös ügy szolgálatába állítják. Igazán ügyesek! Felvételünkön a negyedikesek Zec Zsuzsanna tanítónővel: Lőrinc Patrik, Arnold Réka, Konc Anita, Csiszár Virág, Csécsői Arnold és Slávik Annamária, akikkel véletlenül találkoztunk össze az iskola folyosóján, de a röpké ismerkedés is elég volt ahhoz, hogy megajándékozzanak bennünket is az általuk készített ajándéktárgyakkal. Ezúttal is köszönjük!

TESZT ✓

Kiegyensúlyozott vagy?

A testünk egészségét az öröklődésen, az életmódon túl lelkünk állapota is nagyban befolyásolja. A vidám, optimista emberek ritkábban betegszenek meg, ha mégis, akkor gyorsabban meggyógyulnak. Töltsd ki a tesztet, és megtudod, mennyire vagy kiegyensúlyozott személy!

1. Érzél néha ok nélküli szomorúságot?

- a) Szinte sosem.
- b) Néha.
- c) Gyakran előfordul.

2. Képes vagy hosszan összpontosítani?

- a) Persze.
- b) Ritkán elkalandozom.
- c) Sokszor szétszórt vagyok.

3. Hogyan alszol?

- a) Végigalszom az éjszakát, pihent vagyok.
- b) Néha fölébredek egy-egy álomból.
- c) Általában hajnali háromkor fölébredek, de visszaalszom.

4. Szívesen jársz társaságba?

- a) Igen, jó emberek közt lenni.
- b) Olykor terhemre vannak az ismerőseim.
- c) Igen, ritkán elmegyek, de nem szívesen.

5. Hibáztatod magad, ha valami nem sikerül?

- a) Alig-alig.
- b) Persze, ha tényleg én vagyok a hibás.
- c) Gyakran.

Értékelés

Ha a legtöbb az a válasz:

Nagyon kiegyensúlyozott személyiség vagy, képes vagy a dolgokat a helyükön kezelni, tudod és élvezed az életet. Maradj ilyen!

Ha a legtöbb a b válasz:

Érdekes odafigyelned a kedélyhullámzásaidra. Mozogj többet, járj társaságba, moziba, olvass sokat, és újra a régi leszel.

Ha a legtöbb a c válasz:

Figyelj oda tested-lelked egészségére, mert nem vagy valami fényes lelkiállapotban. Sportolj, barátkozz többet, esetleg kérd ki pszichológus véleményét!

Horoszkóp

Kos

Sugárzik belőled a szeretet, és mindenki kap belőle, aki csak az utadba kerül. Tartsd meg jó szokásod, hiszen egész környezeted felvillanyozod vele!

Bika

Néha szerencsés a magad útját járni, de most nem ez a helyzet: minél többször szövetkezel a társaidal, annál ügyesebben haladtok előre a tanulnivalóval.

Ikrek

Hatalmas mennyiségű információval kell megküzdened. Ha nem akarsz belefulladni a temérdek tanulnivalóba, szelektálj: foglalkozz először csak azzal, ami sürgős!

Rák

Amennyire csak lehet, próbáld meg kizárni a külvilágot. Csak megzavarnak, és akadályoznak abban, hogy igazán fontos dolgokkal foglalkozz. Nincs most erre idő!

Oroszlán

Ha bevett tanulási módszereid nem bizonyulnak hatékonyak, járj utána újabbaknak, és próbáld ki őket! Sok időt és energiát spórolhatsz meg ezzel.

Szűz

A többiek szinte sírba visznek a lassúságukkal, de te nem engedheted meg magadnak, hogy húzd az időt. Haladj a saját tempódban, és próbáld megőrizni a hidegvéred!

Mérleg

Szinte még a saját szemednek sem hihetsz, akkora a felfordulás körülötted – nemcsak a szerelemben, de az osztályteremben is. Légy türelmes, és egyelőre ússz az árral!

Skorpió

Ha szeretnéd igazán lenyűgözni környezeted, adj teret művészi énednek! Ha nem is vagy egy Picasso, csodálatos dolgokra vagy képes. Mutasd meg a világnak, mit tudsz!

Nyilas

Előre gondolkozol, és szíved szerint azonnal fejest ugranál valami újba, de előbb az elhanyagolt dolgaidat kellene le tudnod. Amíg ezekkel nem vagy meg, ne is törődj mással!

Bak

Engedd szabadjára a fantáziád! Fontos, hogy újszerű ötletekkel hozakodj elő: nemcsak a saját életed teszed színebbé vele, de a környezetednek is sokat segíthetsz!

Vízöntő

Nem kifejezetten vagy a szavak embere, de a héten jobban teszed, ha hangot adsz a véleményednek. Végre meghallgatják és fontolóra veszik, amit mondasz.

Halak

Teljesen feltöltődve indítod az új évet, viszont nem érdemes minden energiád másra pazarolnod. Foglalkozz szépen saját teendőiddel, és tanulj meg néha nemet mondani!

„Kedves Bizalmas sorok!

Negyedikes korom óta rendszeresen olvasom a Jó Pajtást. Az egyik kedvenc olvasnivalóm a Bizalmas sorok. Tudom, hogy már sokszor volt szó a barátnők közötti viszonyról, én mégis is egy ilyen gonddal jelentkeztem. Nem tudom, mi lelte az egyik nagyon jó barátnőmet, ám az utóbbi időben nincs nap, hogy ne csúfolna. Már mondtam neki, hogy ezt ne csinálja, és többször össze is vesztünk. A többi barátnőnk az ő oldalára állt, mindenki ellenem fordul. Az az érzésem, hogy mindenkit akarattal ellenem fordít. Mit tegyek, hogy ne érezzem ennyire egyedül magam? Kérem, segítsen!

Kedveske”

Válasz:

Kedves Kedveske!

Nincs ember, aki ne érezné rosszul magát ilyen helyzetben, amilyenben te vagy. Jogosan érezheted rosszul magad, hisz senki sem áll melléd, és nem véd meg. Először is gondolkodj el azon, hogy miért barátkozol pont ezzel a lánnyal, és hogy szükség van-e erre a társaságra. A viselkedésükkel azt mutatják ki, hogy nem kívánatos vagy köztük. Másodsor, elmondhatod nekik nyugodt lélekkel, hogy te hogyan érzed magadat, amikor valami miatt mindannyian ellened fordulnak. Kérd, hogy gondolkodjanak el azon, lehetne-e másmilyen is a köztetek lévő barátság. Nézz körül a környezetekben, az osztályokban, az iskolában, a szomszédságban, hogy ki az, akivel még szívesen barátkoznál az eddigi lányokon és fiúkon kívül. Biztos vagyok benne, hogy akad még egy-két lány a környezetben, aki szívesen veled töltené a szabadidejét, örömmel barátkozna veled. Bővítsd a baráti és ismeretségi körödet. Ezt megteheted úgy is, hogy bekapcsolódsz a helyi művelődési egyesület munkájába, szinkóba, beiratkozol valamelyik sportklubba stb. Hamar új ismerősöket és biztosan barátokat is szerezhetsz, akikkel a volt barátnőd nincs kapcsolatban. Mindenesetre, a te „barátnőd” nem „igaz barátnő”, és ha a többiek nem látják, hogy veled hogyan viselkedik, ők sem tartoznak az „igaz barátok” közé. Fordíts nekik hátat, és keress magadnak új társaságot.

„Kedves Bizi!

Tizenhárom éves boldogtalan lány vagyok. Nemrégiben szakítottam a fiúmmal, aki 3 évvel idősebb nálam. Amióta szakítottunk, rettenetesen viselkedik velem. Amikor jártunk, kedves volt, szépen beszélt, mindennap találkoztunk, és nagyon szerettük egymást. Egyik napról a másikra megváltozott a viselkedése, durva lett velem, azt állította, hogy megcsaltam, és hogy hazudok neki, és szakítottunk. Mindez akkor történt, amikor azt mondtam, hogy szeretne velem lefeküdni, és én elutasítottam. Mindenféle csúnyaságokat mondott rólam az én barátaimnak és az ő barátainak is. Sokat sírok emiatt, de még mindig szeretem, és szeretnék vele kibékülni. Most is azt mondta, hogy kibékül velem, ha lefekszek vele. Kérem, segítsen, mit tegyek?!

Válasz:

Kedves Hópehely!

Mindenki, akivel ilyen dolgok történnek, mint veled, fizikai fájdalmat is éreznek, nagyon boldogtalanok, nagyon rosszul érzik magukat a saját bőrükben. Idő kell ahhoz, hogy átgondold, feldolgozd magadban az érzéseket és az elmondottakat, a barátod tetteit. Nagyon jó lenne, ha elgondolkoznál azon, hogy miért is szeretnél kibékülni egy olyan fiúval, aki durva veled, ok nélkül hűtlenséggel vádol, és lejárat mások előtt. Csak azért, mert a kérését visszautasítottad. Arról ne is szóljak, hogy rá szeretne venni, hogy lefeküdj vele, annak ellenére, hogy csak 13 éves, tapasztalatlan serdülő vagy, és nem érzed magad felkészülve erre sem lelkileg, sem testileg. Amit meg is mondtál neki. Azon is gondolkodj el, hogy az érzelmeid kellő módon vannak-e viszonzva, és azt kapod-e tőle, amire igazából szükséged van. Vagy csak azért volt veled

kedves, hogy levegyen a lábadról. Nem volt veled őszinte. Nagy a valószínűsége, hogy akkor is szakítana veled, ha megteszed, amire kér. A te esetében is láthatjuk, hogy milyen az, amikor nem ugyanazok az igényei a kapcsolatban lévőeknek. Mások az igényei egy 13 éves lánynak, aki inkább a szerelemben szerelmes, mint egy 17 éves fiúnak, akinek az érzelmek helyett a szex kell. Láttad, hogy őt egészen más dolgok érdeklik, más társaságban forog, mást szeretne az élettől, mint te. Én feltenném magamnak a kérdést, hogy szeretted-e egyáltalán, vagy csak le akart fektetni. Ezek után jó lenne, ha nem azon gondolkodnál, hogy bármi áron kibékülj vele, mert a tetteivel ezt nem érdemelte ki. Inkább még barátkozz a fiúkkal és a lányokkal is, amíg nem jelenik meg az életedben az a fiú, aki meghallgat téged, és megérti, kívárja, hogy te is megérd a testi szerelemre, elmúljanak a félelmeid, és ugyanazt akard, mint ő is. Élvezd a kortársaid, barátaid társaságát, ismerkedj, szórakozz velük. Összpontosíts az iskolára, a tanulásra, mert mind fontosabb lesznek a jó osztályzatok, itt a középiskolai felvételire gondoldok. Kapcsolódj be valamelyik sport- vagy művelődési egyesület munkájába, ahol új embereket ismerhetsz meg, és hasznosan töltheted el szabadidődet. Biztos vagyok benne, hogy találsz egy-két érdekes fiút, aki felkelti az érdeklődésedet, akihez vonzódni fogsz, és aki nem lesz veled ilyen durva, mint a mostani fiúd.

„Kedves Bizalma sorok!

Kérlek, segíts, mert nincs kivel megosztanom a problémámat. A legjobb barátnőmmel kapcsolatos, és neki nem tudom, mit mondjak. 14 éves vagyok és nemrégiben egy születésnap bulin a legjobb barátom fiújával csókolóztam. A barátnőm éppen beteg volt, és ezért nem volt a bulin. Belém bújt a kisördög. Persze a barátnőm már másnap megtudta a dolgot, nagyon meg is haragudott rám, kiabált, mindenfélét a fejemhez vágott. Nem beszélt velem néhány napig, de azután mégis kibékültünk, és majdnem olyan minden közöttünk, mint régen. A problémát a fiú okozza. Vele is nagyon jó haverok voltunk, de a szülinap óta messze elkerül, és úgy tesz, mintha ott sem volnék, ha köszönök neki. A barátai is csúnyán, lenézően néznek rám. Az az érzésem, hogy mindenki csak engem tart hibásnak a történetekért. Tudom, hogy rosszat tettem, de ebben a dologban nem csak én vagyok a hibás. Miért csak engem utálnak? Mit tegyek? Kérek, segíts! Peni”

Válasz:

Kedves Peni!

Ami igaz, az igaz, nem volt szép dolog, amit tettél, de ne feledd, hogy kettőn áll a vásár, hisz a fiú is akarta, amit tette. Mindenesetre nem irigylésre méltó helyzetbe kevertedél. Nagyon nehéz dolgod lesz, „kiköszörölni a csorbát”. Egy dolog azért mindenben jó, hogy a barátnőd megbocsátott, kibékültél vele, megértette, hogy hülyeséget csináltál, hibáztál. Mindkettőtök számára fontos a barátságotok. Nehezebb dolgod lesz a fiúkkal és a többiekkel, akik ismerik az egész históriát, mert téged tartanak becstelennek és rossz barátnőnek, megfélelmezve arról, hogy a fiú is becstelennül, meggondolatlanul viselkedett. Lehet, hogy ha te nem vagy ott, egy másik lánnyal teszi meg ugyanazt, amit veled tett. A fiú is ugyanúgy bűnösnek kiáltható ki, mint te. A barátai védik, mert ez a barátok dolga. Igaz, hogy ez nem igazságos, de mivel ügyes, sikerült kihúznia magát a felelősség alól. Ha lesz rá módod, jó lenne elbeszélgetni vele, és emlékeztetni arra, hogy „kettőn áll a vásár”, te bevallottad a barátnődnek, hogy tévedtél, most rajta van a sor, hogy a felelősség rá eső részét magára vállalja. Az ilyen egyénektől jó távol tartanunk magunkat, mert nem őszinték. Biztosan akad még a környezetben egy-két szimpatikus srác, akivel lehet továbbra is barátkozni. Ha a jövőben nem viselkedsz meggondolatlanul a bulikon, rájönnek, hogy nem vagy olyan, mint amilyennek a fiú mondt. Közben, barátkozz másokkal is. Mi csak szoríthatunk neked, hogy jóra forduljanak a dolgok az életedben.

Legyen 2015 a te éved!

Eljött az új év, amikor bizonyára te is egy rakás fogadalmat teszel annak érdekében, hogy az életed szebb és boldogabb legyen. Íme néhány tipp és trükk, amivel talán könnyebben megy majd a dolog.

Ásd elő a benned lakozó optimistát!

Tudományosan is bizonyított, hogy azok, akik igyekeznek pozitívan hozzáállni az élethez, sokkal könnyebben veszik az eléjük gördülő akadályokat, és az általános közérzetük is jobb. Úgyhogy ha eddig nem tetted, mostantól keresd az élet apró örömeit, amelyek energiával töltenek fel, és amelyektől szebbnek látod az életet. Ez lehet bármi: egy új klip a kedvenc előadótól, egy film bemutatója, amit már nagyon vársz... Teljesen mindegy, csak örülj neki!

Lassan, de biztosan

Ha a fogadalmaid között szerepelnek olyasmik, mint például az egészségesebb életmód, érdemes nem azonnal fejest ugrani bele, hanem fokozatosan átállni. Így ugyanis nem lesznek megvonások (például édességek), amik egyébként állandóan aláaknázzák az elhatározásodat.

Mosolyogni vagy nem mosolyogni?

Érdekes dologra világítottak rá nemrég pszichológusok: ha túl sokat mosolyogsz, ráadásul olyan szituációkban is, amikor nem kéne (például, ha zavarban vagy), az emberek sosem fognak komolyan venni. Az igazi vezetők ugyanis csak akkor mosolyognak, ha annak tényleg helye van. Szóval, ha tervbe van véve a magabiztosságod erősítése, ezt kezdj némi mosolyszünettel. Persze ne légy mufurc, de tejbetök sem!

Foglalkozz magaddal!

Ne csak azzal törődj, hogy kívülről rendben legyél – a lelkeddel is foglalkozz. Rengetegszer hallhattál a meditáció jótékony hatásairól; hidd el végre, hogy tényleg szuper!

Gondold újra a kapcsolataidat!

Sokszor a legnagyobb gondot az életben nem te magad, hanem azok okozzák, akik körülötted vannak. Ha változtatni akarsz, alaposan gondolkodj el azon, kik azok az emberek, akik pozitívan hatnak rád, és kik azok, akik csak elvesznek belőled! Az utóbbi kategóriákba tartozóktól pedig sürgősen szabadulj meg!

Inspiráló idézetek az új évről

Újabb év vette kezdetét, újabb célok lebegnek előttünk. Még van időnk kicsit elmerengeni az elmúlt esztendőn és megnyitni az előttünk álló új évre, felkészülni a kihívásokra, elmerengeni céljainkon és álmainkon, felvenni az irányt azok megvalósításához. Íme, néhány idézet, amiből méríthetsz álmaid szövögetése közben.

„A remény mosolyogva lép át az új év küszöbét, miközben azt suttozza: ez az év boldogabb lesz.”

(Alfred Tennyson)

„Kinyitjuk a könyvet. A lapok üresek. Magunk írjuk a szavakat. A könyv címe »Lehetőség« és az első fejezet »Újév«.”

(Edith Lovejoy Pierce)

„Mindenkinek vannak olyan napjai, amikor azt mondhatja: »bizony, az életem nem pont olyan, amilyennek elképzeltem«. De ha az élet megkérdezné, mit tettél érte, vajon mit felelnél neki?”

(Paulo Coelho)

„Az elkövetkező 365 nap mindegyikén úgy tekint mindenre és mindenkire, mintha először tenném – különösen az apró dolgokra.”

(Paulo Coelho)

„Megerszeretni önmagunkat egy életre szóló románc kezdete.”

(Oscar Wilde)

„A remény kulcsfontosságú tényező. Nélküle semmik vagyunk. A remény formálja az akaratot, az akarat pedig a világot.”

(Karen Marie Moning)

„A siker nem a körülményektől, hanem a hozzáállásodtól függ.”

(Andrew Matthews)

„Helyes vagy sem, egy dolog jó a múltban: nincs már tovább.”

(Osho)

„A cselekvés az, ami nem hagyja, hogy a tűz kialudjon.”

(Bear Grylls)

„Minden, amit az ember elmeje képes kitalálni és elhinni, azt képes elérni.”

(William Clement Stone)

Megbetegedtél?

Természetes gyógymódok a köhögés ellen

Néha kellenek a gyógyszerek, de ne nyúlj rögtön értük, ha nélkülük is meggyógyulhatsz.

Manapság, ha beteg az ember, azonnal rohan a gyógyszertárba. Pedig egy rakás olyan természetes gyógymód létezik, amelyek hatékonyságát tudományos vizsgálatok is alátámasztják.

Méz

Ha köhögsz vagy fáj a torkod, vagy mézet egyél, vagy keverj hozzá egy kis kókuszolajat és citromlevet.

Kakukkfű

A kakukkfű olyannyira hatékony, hogy Németországban például hivatalosan elfogadott gyógymód köhögésre és felső légúti fertőzésekre. A belőle ké-

szült teát pedig fel lehet turbózní egy kis mézzel és citromlével.

Forró zuhany

A bedugult orr legnagyobb ellensége a gőz, úgyhogy csinálj szaunát a fürdőszobából, és dugítsd ki az orrod! Vagy ha nincs hozzá kedved, a jó öreg fazék fölötti inhalálás is hatásos.

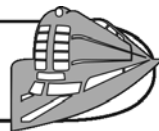
Fekete bors

Ha hurutos köhögés gyötör, a fekete bors remek megoldás lehet, mivel a benne található anyagok serkentik a keringést, és segítenek a váladék felszakításában. Készíts „teát” borsból és mézből: egy teáskanál frissen őrölt fekete borshoz és két evőkanál mézhez önts forró vizet, hagyd állni negyed órát, majd szűrés után még jó melegen idd meg!

Gyömbér

A gyömbért évszázadok óta használják gyógyításra, mivel nemcsak a megfázás, de még az influenza tüneteit is enyhítheti. Készíts belőle teát – a friss gyömbérből készült a legjobb.

Természetesen, ha nem múlnak a tüneteid, fordulj orvoshoz!

Ha van hungarikum, miért ne lenne szegedikum is?

Bizonyára közületek sokan jártak már Szegeden. Lehet, hogy kóstoltátok a szegedi halászlét, vagy a *Pick* szalámit, de talán ismeritek a hagyományos szegedi piros papucsot is. Mindezek, akárcsak a paprika részben hungarikumnak, vagyis magyar sajátosságnak számítanak. Viccesen szólva „szegedikumnak” is mondhatnánk, mert erre a jelzőre mindenképp rászolgáltak. A délmagyarországi városban járva – annyszor megfordultunk –, ezekre a jellegzetességekre talán oda sem figyeltünk. Ezért szólunk most ezekről.

A Máglya sor és a Boszorkánysziget utca (nem akármilyen elnevezések) közelében járva döbbsentem rá, hogy ezek az utcák őrzik a hozzávetőleges helyét annak az 1728-as hírhedt eseménynek, amikor 3 máglyán egyszerre 12 embert égettek meg itt, Szegeden. Ezt énekelte meg a szegedi származású nótaszerző, **Dankó Pista** is: „Még azt mondják, nincs Szegeden boszorkány,/Pedig annyi, mint a réten a fűszál,/ Engemet is megrontott egy boszorkány,/ Mégpedig egy kőkényszemű barna lány!”

növény ezen a vidéken. Sőt, az elnevezése sem magyar, a horvát *papar* (bors) szóra vezethető vissza nevének eredete.

Természetesen paprika is kerül a „hírös szegedi” bográcsos halászlébe, mely alapja vöröshagyma, só, bors, szegedi paprika, át-passzírozott halhús. Ahhoz, hogy még izletesebb legyen a halászlévünk, egy kis zöldpaprikát, paradicsomot darabolunk hozzá.

A szegedi papucs egyforma, taposással alakul ki a jobb- és a ballábba változata

A Dóm freskóján Szűz Mária is szegedi papucsot visel

A szegedi papucsnak semmi köze a paprikához, mert a török időkből maradt ránk. Ugyanakkor piros, akár a paprika vagy a halászlé.

Az alacsony sarkú lábbelit a XIX. században még negyven-ötven mester készítette, és árulta Szeged főterén. Utolsó mestere 2011-ben hunyt el. Rátkai Sándornak hívták, 98 évet élt. A szegedi papucs nem csak egyedisége foly-

tán páratlan, hanem egyazon kaptafán készül, és a taposásával válik jobb-, vagy ballábassá.

Az esküvőkön a szegedi menyasszony – nemcsak a módos családokban – két párat is kapott a papucsból. Egy hófehéret – ez volt a menyasszonypapucs –, amelynek a fejét búzakalász és búzavirág díszítette, valamint egy pirosat vagy bordót, amely szintén virágdíszít kapott. Ám ennek az „újasszonypapucs” a fejét bársonyból – némelyek brokátból vagy plüssből – készítették, és vagy mezei csokrot, vagy rózsákat hímeztek rá. Akadt olyan papucsfej is, amelyik már eleve díszes brokátból vagy plüssből készült, és a mester csupán arra vigyázott, hogy a rózsák mindkettőn jól láthatóak legyenek. A helybeliek annyira szerették a szegedi papucsot, hogy a fogadalmi templom (Dóm) központi freskóján Szűz Mária is ezt a lábbelit viseli. Ha Szegeden jártok, figyeljétek meg!

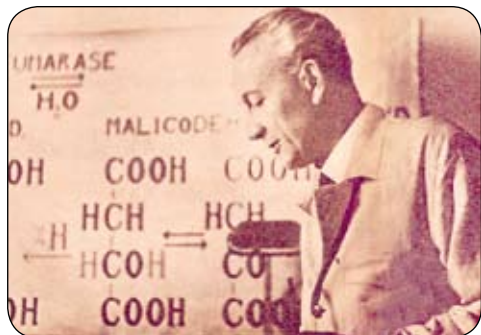
Nagy Magdolna

Nincs szebb a paprikafüzérnél...

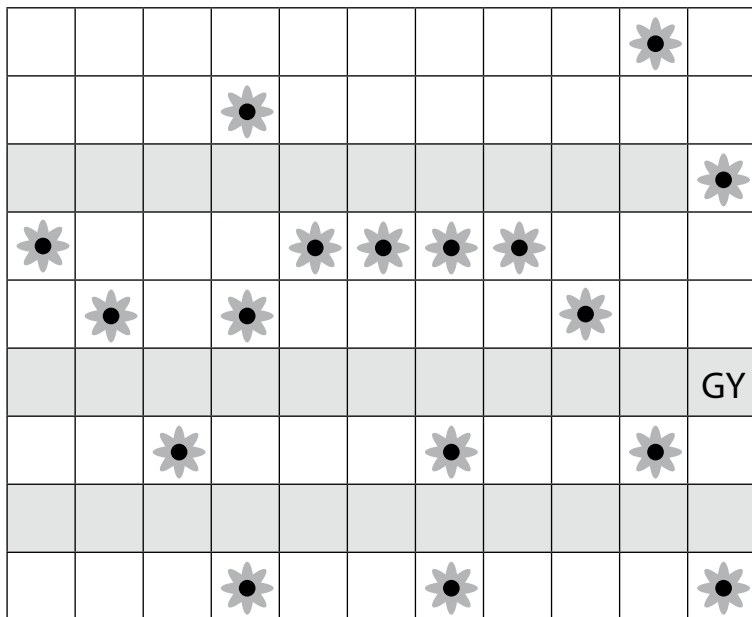

...és finomabb a halászlénél

Szent-Györgyi Albert a C-vitamin képletével a Pesti Napló fotóján

A paprikára **Szent-Györgyi Albert** neve emlékeztet. Mintegy nyolcvan éve, hogy a neves tudós többek között a szegedi paprikának köszönhetően kimutatta a C-vitamint, és ezért öt évvel később Nobel-díjban részesült. 1937-et jegyezték ekkor, amikor a paprika Magyarországon már rég elterjedt. A Szeged környéki föld és időjárás rendkívül kedvez a növénynek, az itt termelt paprikát pedig legendás hír övezi. Érdekes, hogy a paprika valóban ebből a városból indult országos hódítóútjára. Feljegyzések szerint a XVI. század közepén az alsóvárosi ferencesek természetették elsőként gyógynövényként. A maláriában szenvedőket paprikával etették, de a pestisjárvány idején (1831) megelőzőként alkalmazták. Fűszerként csak a XIX. században terjedt el, a XX. században azonban talán épp a magyaroknak köszönhetően híressé vált, bár nem őshonos

Berakós rejtvény

Egy férfi lihegve fut be a buszállomásra.
 – Mondja kérem, mikor ment el a zentai járat? – kérdezi a pénztárostól.
 – Két perce.
 – ...
 A poént megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

- Kétbetűsek:** AA, EE, EN, ÉS, DA, DR, KI, RA, ZR.
Hárombetűsek: ÁRA, BÁJ, BOR, EDE, EIN, ERÓ, ISI, KAÓ, ÓKA, RÁM, TAH, VAJ.
Négybetűsek: AIRE, ARAB, GROS, HETI, ÓLÁT.
Ötbetűsek: ADATA, ÁRADO, EMESE, GAZSI, HAGYOM, ITÓKA.
Hatbetűs: JAJONG.
Hétbetűs: DARÁLÁS.
Kilencbetűs: BAJKEVERŐ.

Betűrejtvények

1

		PL
SZ		
E		

2

L	SZÉL	ÉS

3

		TYKL
P		

4

	H	
		GOS
A		

Skandináv rejtvény (1.)

Rejtvényünkben egy januári időjósó népi mondást rejtettünk el.

		TARTÓ-OSZLOP PORTUGÁLIA	ÁSVÁNYKŐ TEKERCS	AZONOSAK GYORS	FELBUKSZ NEE	BANK TULAJDONOSA PY	NEM RÉGI ÁGNESKA		
	TURF ...NÁDAK, EREK	MÁR ELŐRE ELŐL	ÖNMAGAM	KIS ERIKA ZOLTÁNKA	KIS ÁKOS FUTAKI RÉSZLET	VETTETT ÁLLÓKÉP EGÉSI TERMÉK	MAGHÁZ KÖZEPE 501	FRANCIA-ORSZÁG NYAL BETŰI	
	NORD	GABONA-FÉLE BUTÁN EGYNEMŰI	ZÉRÓ NEM HIBÁS	NAPSZAK REGE KÖZEPE	EURÓPAI PÉNZ RÉGI FÉRFINÉV	A BÖLCSŐ TESZI	YA HÍR BETŰI	FRANCIA-ORSZÁG NYAL BETŰI	
	MÓGÉ ELLENTÉTE	LÉTE NÉVELŐ	NORVÉGIA	FRANCIA REPULÓTÉR EZ	SÁRGA NÉMETŰL				
	IDEGEN NŐI NÉV								GY

Szókihúzó

A	N	SZ	O	I	M	V	S	L
NY	É	M	E	S	E	É	É	Á
A	V	S	Á	K	N	D	L	N
R	Z	K	N	O	Á	E	E	O
A	A	I	É	L	N	L	L	F
L	D	L	O	A	A	M	E	E
Á	A	K	K	P	B	E	T	L
S	O	Á	S	A	T	Z	F	E
CS	A	P	O	D	Á	R	Ő	T

BANÁN
CSOKOLÁDÉ
CSAPODÁR
ESEMÉNY

FŐ
ISKOLAPAD
LAKÁS
NYARALÁS

TELELÉS
TELEFONÁL
VÉDELMEZ
VEKNI
VÉN

- **Mondd, miért gyakorolsz mostanában hat óra hosszat a zongorán?**

- **Az embernek tudnia kell, hogy mit akar!**
- **És te mit akarsz?**
- ...

Húzd ki a felsorolt szavakat a rejtvényrácsból, a megmaradt betűkből összeolvashatod a poént, illetve a választ.

Szóbetoldó

	S				R		
	U	T			I	K	
L	A	K			L	O	M
	Ú	SZ			R	U	
	B				G		

Olyan szót keress, amely mind az öt sor betűivel értelmes szót alkot.

Kicsi sarok

Lóugrásban

	1		2		3			
U	T	A	Á	S	D	SZ	A	G
SZ	☀	N	Ó	☀	V	E	☀	Á
A	D	I	A	R	I	V	A	B

Mindegyik rejtvényben két-két folyó rejtőzik. A lóugrás szabályai szerint fejtsd őket. A kezdőbetűket megjelöltük.

5-ből 6

			T	
				N
	A			
		O		

ANIKÓ
ESZTI
PALKÓ
ILONA
ERVIN

Az 5 nevet rakd be a rejtvényrácsba olyan sorrendben, hogy az átlóban kialakuljon a 6. név.

Egy-két percre

RÁGVÍ	▼		LIDŐR	▼
KÖGYI		DAGI	„y”	
		▼	▼	
IR	▶		„D”	▶
VOLÁD			BO	
			▼	
BIGA	▶			

A meghatározások betűit megkevertük, neked kell értelmes szavakká rendezni és beírni őket.

Lóugrásban

E	KK	V	M	SZ
T	G	M	O	A
Á	G	A	Ü	I
E	R	S	N	R
É	R	M	É	K

A pályaudvaron egy hölgy odakiált a hordárnak:
- **Jöjjön gyorsan, ellopták a csomagjaimat!**
- ...

Hogy megtudd a poént, lóugrásban fejtsd a rejtvényt.

El kell ismerni, eredeti volt a témája a Vajdasági Gyermek- és Ifjúsági Rajzközpont szervezte 60. szerbiai gyermek- és ifjúsági rajzkiállításnak, melyet az újvidéki Đorđe Natošević Általános Iskolában rendeztek meg decemberben. A Piros, szeretlek piros elnevezés igencsak felkeltette a diákok, de tanáraik érdeklődését is, és egyáltalán nem véletlen, hogy a téli szürkeségbe üde és élénk „foltot” hozott. Sok-sok munka érkezett a pályázatra, változatos lett a kiállítás. Ráadásul egyidejűleg megtartották a 28. szerzői diákképregény-kiállítást is, továbbá a Jó gyakorlat példái elnevezésű kiállítást, a Vajdasági Képzőművészeti Pedagógusok Egyesülete szervezésében.

A 25 díjazott között van: az ötéves újvidéki **Lakatos Anna**, a nyolcéves szabadkai **Grubanov Dorottya**, az ötödik osztályos hajdújárasi **Szanka Zsófi**, a tízéves berettyóújfalui (Magyarország) **Gyórfi Vivien** és 12 éves **Gyórfi Petra**, az ötéves martonvásári (Magyarország) **Perrone Dániel**, és a 12 éves kolozsvári (Románia) **Kis Andrea**.

Földi Éva, a rajzközpont igazgatója elmondta, hogy az év elején meghirdetett pályázatukra Szerbia egész területéről csaknem 4-5 ezer gyermek- és ifjúsági rajz futott be, közülük választották ki a kiállításra kerülő 250-et. A zsűri novemberben bírálta el a munkákat. A rajzok nem csak Szerbia területéről érkeztek, voltak

Piros, szeretlek piros

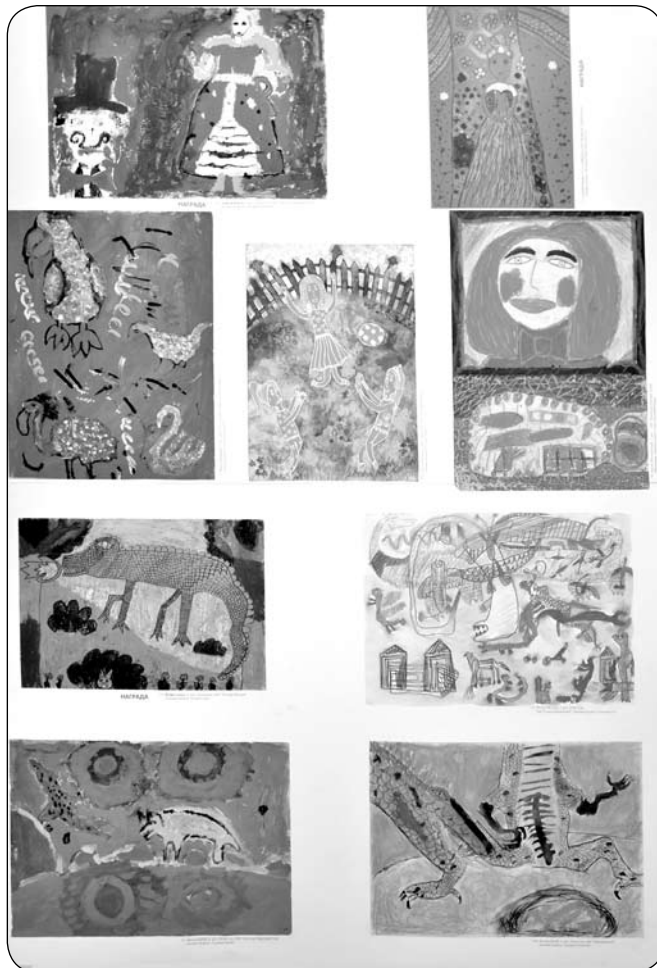
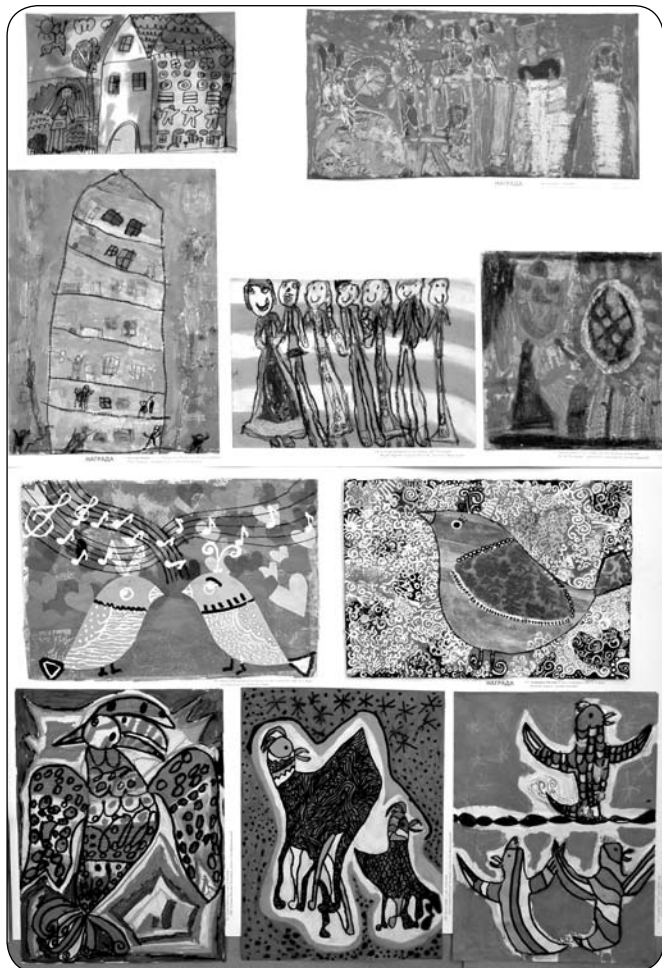

köztük Magyarországról, Romániából, Montenegrből és a boszniai Szerb Köztársaságból küldött alkotások is. A zsűri 25 fiatal alkotó munkáját díjazta. Az elismerések egyenértékűek, a díjazott műveket nem rangsorolták. Kiosztottak tíz díjat fotó kategóriában is. A piros szín témájában meghirdetett fotópályázat a rajzpályázattal egyidejűleg zajlott, mintegy 80 munkával vettek részt rajta, jórészt középiskolás fiatalok. Az egyéni alkotások mellett díjazták a csoportmunkákat, fotókat és elismerő

okleveleket osztottak ki a kivételes teljesítményekért.

A mai számunk hátlapján szereplő két rajz a kiállítás anyagából származik, a szenttamási Adrijana Ristić és a magyarországi Házi Karolina Abigél tetszetős munkáját láthatjátok. Eláruljuk továbbá, hogy jövő heti számunk címloldalán a kiállítás egyik díjazott alkotása fog szerepelni.

Szeli Balázs
Fotó: **Dávid Csilla**

Télen külön odafigyelsz az arcbőröd ápolására, arra, hogy rétegesen öltözködj, meleg ételeket veszel magadhoz, de nem szabad megfeledkezned a kisállatodról sem. Nemcsak a testünknek és a szellemünknek van szüksége különleges törődésre a hidegbb hónapok alatt, de a házi kedvenceinknek is.

Persze néha nehéz rászánni magad egy sétára a kutyáddal, amikor odakint nagyon hideg van, vagy viharos szél fúj, de kerül, amibe kerül, minden blökinék szüksége van a friss levegőre és a rendszeres testmozgásra. Itt következnek a legfontosabb dolgok, amelyekre ügyelned kell, hogy megfelelő gondoskodást kapjon télen is a kedvenced.

Tarts fenn egy száraz helyet a kedvenced számára!

Egy háziállat, ha a bundája nedves lesz, megpróbálja magát valahogy megszáritani, de nem biztos, hogy sikerrel jár. A kutyák különösen ki vannak téve annak a veszélynek, hogy télen vizesek lesznek, és megfáznak. Szükségük van egy helyre, ahol rendszeren megszáradhatnak, ezért fontos, hogy biztosítsa számára egy száraz, meleg helyet.

Hogyan gondoskodj a kutyádról télen?

Fagyott víz

Ha a háziállatod itatója a szabadban van, rendszeresen ellenőrizd, hogy biztosan hozza-e tud-e jutni a vízhez. Ha be van fagyva a víz, nem tud inni az állat, és könnyen kiszáradhat.

Betegségek, bolhák, atkák és kullancsok

Sok ember nem oltatja be a kutyáját, macskáját télen, mert azt hiszi, hogy a hideg időben nincsenek kórokozók, élősködők, amelyek megfertőzhetnék a háziállatokat. Pedig minden betegség, ami nyáron előfordulhat, épp olyan gyakori télen is. A téli teendők listájára okvetlenül fel kell kerülnie a védőoltásoknak és a bolhariasztóknak is a házi kedvencek számára.

A kutyáknak kabát kell, a macskáknak meleg lakás

Azoknak a kutyáknak, amelyeknek rövid a szőrük, télen kabátra van szükségük. Bizonyos országokban tilos rövidszőrű kutyákat fagyos időben kivinni kabát nélkül. A macskáknak pedig arra van szükségük, hogy gyakrabban engedjék be őket a lakásba.

Hozd be a kedvencedet, vagy biztosíts meleg fekvőhelyet!

Ha télen gondját viseled a kisállatodnak, akkor el kell tudnod viselni néhány apró kellemetlenséget. Ha tényleg nem tudod

megoldani, hogy behozd a kedvencedet a lakásba, akkor jól béleld ki a fekvőhelyét, és cseréld gyakran, hogy az összegyűlő nedveség nehogy megbetegítse a kedvencedet.

A testmozgás eredménye az erős immunrendszer

Egy jó kondícióban lévő állat sokkal ellenállóbb a betegségekkel szemben. Egy egészséges állatnak ráadásul sokkal nagyobb esélye van túlélni egy betegséget, mint kevésbé jó állapotban lévő társainak. A kutyasétáltatás ráadásul neked is jót tesz. Gondolj csak arra, hogy milyen ritkán nyitod ki az ablakodat a hideg miatt, és így milyen kevés friss levegőhöz jut a tüdőd. A hideg levegőben történő testmozgás neked is a hasznodra válik.

Törődj a kedvenceddel!

Adj minél több szeretetet és odafigyelést a kedvenceidnek a téli hónapok alatt, és rendszeresen ellenőrizd őket! Nyújts elegendő szeretetet és törődést a kisállatodnak a téli időszakban, ha azt akarod, hogy egészségesek maradjanak!

Ne csak az évszakok változzanak, hanem az állatgondozási szokásaid is! Gyakorlatilag csak annyit kell tenned, hogy azokat a szabályokat, amiket magadra alkalmazol, a kisállataid esetében is használd. A téli kisállatgondozás nem igényel túl sok munkát, de nagyon fontos.

Egy átlagos felnőtt testének 65%-át víz képezi, szóval nem lehet kérdéses, hogy milyen kiemelt fontossággal bír az ember számára ez a csodálatos folyadék. De akkor miért nem vigyázunk rá jobban?

Ha pazarlod, azzal másoktól veszed el, illetve a szüleidet hajszolod nagyobb költségekbe. Íme néhány gyors és egyszerűen alkalmazható tipp arra, hogy hogyan tudod megvédeni legalább te, a Földünk vízháztartását.

Fogmosás

Nagyon egyszerű, kézenfekvő, mégis sok mindenki nem figyel oda arra, hogy amíg a fogát mossa, addig elzárja a vizet. Miközben te átlagosan 44 másodpercig sikáld

Spórolj a vízzel!

a fogadat a fogkeféddel, addig a nyitva hagyott csapból indokolatlanul több liter víz is kifolyik. Persze ugyanez a szabály igaz a kéz-, illetve hajmosásra is. Zárd el közben a csapot!

Csőpögés

Mindig ellenőrizd, hogy rendszeren elzárta-e a csapot, és hogy nem csöpög-e! Gondolj bele, ha csupán egy napon keresztül hagyod csöpögni a csapot, akkor hány liter vizet pazarolsz teljesen feleslegesen!

Vécéfolyás

Nem szeretnénk senkiből hirtelen vízvezeték-szerelőt varázsolni, vagy épp vécészakembert, de épp úgy, mint a csap csöpögése, a vécétartály indokolatlan folyása is hatalmas pazarlás. Szerencsére létezik egy nagyon egyszerű, mégis érdekes trükk, hogy kiszűrjük az indokolatlan vécétartályszivárgást. Emeljük fel a tartály tetejét, majd csöpögtessünk a vízbe némi ételfestéket. Ha lehúzás nélkül is azt tapasztaljuk, hogy folyik a színes víz, akkor ott bizony szivárgás van. Pazarlás.

A vécé nem szemetes

Ha épp elvégezted a dolgodat, akkor természetes, hogy lehúrod a vécét, és az bő vízzel körbemosza a vécécsészét. Viszont ha csupán egy cukorkapapír vagy egy piszkos zsebkeendő miatt is lehúrod, akkor is ugyanannyi vizet használsz el, ami viszont szintén pazarlás.

Mindig tele

Szintén nagyon fontos, és ismét egy olyan dolog, amire nem figyelünk eleget. Ha a mosógépet, vagy a mosogatógépet használjuk, akkor mindig ügyeljünk arra, hogy teli tankkal indítsuk el a gépeket. Két pár zokni kimosásáért 50 liter vizet elfogyasztani egyenesen bűn.

Fürdés vagy zuhany

Ebben a kérdésben sajnos azt kell mondanunk, az egyértelmű győztes a zuhany. A folyóvíz sokkal gyorsabban és hatékonyabban tisztít, így sokkal kevesebb időt kell a zuhany alatt eltölteni, míg, ha egy kád vizet teleengedsz, az a vízmennyiség nagyjából három ember zuhanyzására lett volna elegendő.

Kistestvérek

– Zolika, ikertestvéreid születtek. Mondd a tanító nélinek, hogy pár napig nem mész iskolába – mondja az apa a gyereknek.
– Miért nem lehetne csak az egyiket mondani? – kérdezi Zolika.
– Ugyan már miért?
– Két hét múlva jelenteném be a másikat, mert akkor írunk ellenőrzőt matekból.

Intő

Zoli intőt visz haza matekból. Az apja pöröli:
– Nem szégyelled magad? A múltkor azt mondtad, hogy ötöst kaptál az ellenőrzőre, most meg egyest hozol haza!
– Nézd, apu – így a gyerek –, azt egy iskolában sem lehet megcsinálni, hogy mindig ugyanannak az apának legyen öröme.

Nagytakarítás

Gabiéknál nagytakarítás zajlik. Gabi kiabál:
– Anyu! Véletlenül ellöktem a létrát!
– Jaj neked, ha az apád megtudja!
– Már tudja. Ott lóg a csilláron.

Játék

Zoli labdázás közben betörte az ablakot. Az anyja kérdőre vonja:
– Zoli, te törted be az ablakot? Ha bevallod, félig megbocsátom.
Mire a fiú:
– Anyu, ha kétszer bevallom, egészen megbocsátasz?

Jónás

– Mit mondott Jónás a cet gyomrában?
– ?
– Bánatomat halban mondom el.

Jean-vicc

– Jean!
– Tessék, uram?
– Legyen szíves levinni az ágyamat a pincébe!
– Miért, uram?
– Mert mélyen akarok aludni!

Miről?

– Miről lehet felismerni a rókaagombát?
– ?
– Sunyi a tekintete.

Hogy hívják?

– Hogy hívják a kínai dohányárust?
– ?
– Nincsen Csak Csikk.

A kisember nagy öröme

– Tegnap reggel kellemes élményben volt részem a fogorvosnál – újságolja örömmel Kovács a kollégájának.
– Kellemes élmény a fogorvosnál? – hitetlenkedik a munkatárs.
– Igen. Éppen akkor értem oda, amikor a főnök fogát húzták.

Illem

– Ha az ember ásít, a szája elé teszi a kezét!
– figyelmezteti a nagymama az unokáját.
– Nekem nem kell – vágja rá a gyerek. – Az én fogaim biztosan nem esnek ki.

Nő a gyerek

– Ma lett öt éves a fiam.
– Remek! És mondd, elvittétek már az állatkertbe?
– Dehogyan! Ha kell nekik, jöjjenek érte.

Barátnők

– Te, Manci, ha én kávéit iszom, nem tudok elaludni.
– Érdekes, Bori. Én ezzel pont fordítva vagyok: ha elalszom, nem bírok kávéit inni.

Pistike

– Mit iszol, Pistike?
– Pillanatragasztót.
– Mit???
– Mmmmmmm.

Szúnyog

– Hogy hívják a jóllakott szúnyogot?
– ?
– Telivér.

Szorult helyzet

A kiskutya szalad a sivatagban, és így morfondírozik magában:
– Ha fél percen belül nem találok egy fát, biztosan bepisílek.

Találós

– Miért nem lehet keresztezni az elefántot és a tacskót?
– Fogalmam sincs.
– Mert a keveréklény mindig rálépne az orrára.

Vendég

– Palkó – szól az induló vendég a család legfiatalabb tagjához. – Gyere, kísérek ki a buszállomásra!
– Nem mehetek – mondja a gyerek.
– De hát miért?
– Mert nálunk az a szokás, hogy ha a vendég elmegy, leülünk vacsorázni.

Medvés

- Hogy hívják a bérlet nélkül villamosozó medvét?
- ?
- Jegyesmedve.

Udvarias férj

- Egy évig nem szóltam a feleségemhez.
- Nahát! Miért?
- Mert nem akartam félbeszakítani.

Elefántos

- Miért pirosak az elefánt szemei?
- Mert a cseresznyefán szokott elbújni. Látál már fán elefántot?
- Nem.
- Na látod, milyen ügyesen elbújt?

Birka

A rendőr munkaidőn kívül civilben sétál. Találkozik egy juhással.

Így szól hozzá:

- Fogadjunk, hogy kitalálom, mi a foglalkozásod! Ha így lesz, adsz nekem egy birkát.
- Jó - egyezik bele a juhász.

A rendőr kitalálja a foglalkozását, s elvesz egy birkát.

- Most én találok ki a te foglalkozásod - szól utána a juhász.

- A rendőr örül, mert azt hiszi, hogy a juhásznak ez nem fog sikerülni, de csalódnia kell.
- Honnan tudtad, hogy rendőr vagyok? - kérdezi a rendőr.
- Csak egy rendőr viheti el a pulikutyát birka helyett.

Ok a sírásra

- Mikor sírt Aladdin a legkeservesebben?
- ?
- Amikor eltörött a mécses.

Abszolút

- Ki az abszolút rendőr?
- ?
- Aki letartóztatja a lopótököt és a gyilkos galócát.

Gyanús!

- Az az érzésem, hogy a vőlegényem nő ember!
- Miből gondold?
- Tegnap rúzsoltokat hagytam az arcán, és ma ugyanott kék folt volt.

Vélemény

- Te miért nem szólsz egy szót sem? - kérdezi Kovács Szabótól egy vita kellős közepén, amelyben rajtuk kívül még néhányan részt vesznek.

- Hát tudod - kezdi Szabó.
- Nincs véleményed?
- Van, de nem értek vele egyet.

Jó ötlet

A tanár panaszlik az igazgatónak:
- Tegnap hazaküldtem az egyik gyereket, mert mosdatlanul jött az iskolába.

- És?
- Ma az egész osztály piszkosan jött.

Megszólítás

- Hogyan szólítja a kissav az anyját?
- ?
- Savanyú!!!

Jó hír

- Lajos, az autóval kapcsolatban van egy rossz és egy jó hírem. Melyiket mondjam először?
- Szívecs kém, hát a jót.
- Működik az összes légszák.

Jani és az iskola

- Örömmel tölt el, kisfiam, hogy jó kedved van, ha jössz haza az iskolából - fogadja a gyereket az anyja.

- Anyu, te ezt nem tudod - mondja Jani -, más menni, és más jönni haza az iskolából.

Buszban

A heves zápor egy férfit a buszon ér. A jármű tetején becsorog a víz az utas nyakába.

- Miért nem cserél helyet? - kérdezi a sofőr.
- Hiszen a busz teljesen üres.
- Épp ezért - mondja az utas. - Nem tudok kívül helyet cserélni.

Bátorság

- Kislányom, én sosem beszéltem így anyámmal, ahogy te beszélsz velem - mondja dorgálóban az anyja a hatéves Katikának.

- Mama, akkor te nem voltál valami bátor gyerek! - mondja a kislány.

Állatkertben

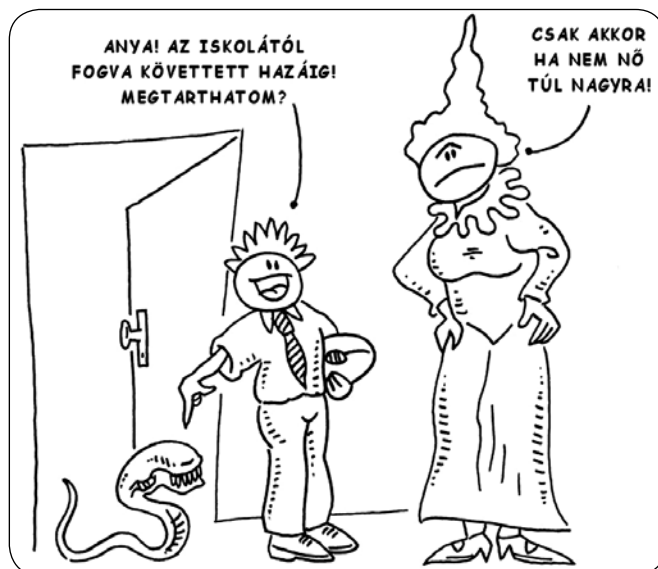
Kovács a nevével a vízilovat nézegeti az állatkertben.

- Látod, szívem - fordul Kovács az asszonyhoz -, mekkora szája van, és mégsem szól egy szót sem!?

Nyitott száj

Ribizli elmegy az orvoshoz, és elpanaszolja, hogy egész éjjel nyitott szájjal alszik. Az orvos megvizsgálja, majd így szól:

- Kérem, önnek az a baja, hogy nagyon szűk az arcbőre. Ha a szemét behunyja, a szája kinyílik.

Fodrászszalonban voltunk

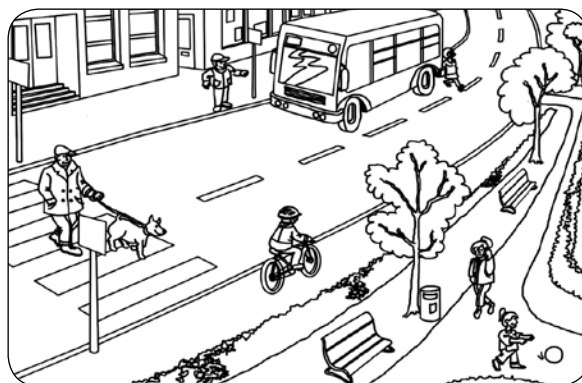
Fodrászmesternél jártunk egyik pénteken. Mikor megérkeztünk, köszöntött minket egy borbély és egy fodrásznő. Megnéztük, hogy milyen eszközöket használnak a borbélyok. Láttunk ollót, hajszelét, fésűt, hajnyírógépet. A borbély megengedte, hogy lenyírjuk a haját. Én összesöpörgettem a levágott haját a földről. Átmentünk egy másik szobába, ahol a női fodrász volt. Ott láttunk mosdót, hajlakkot, hajcsavarokat, hajszáritót.

A lányoknak befonták a hajukat, a fiúknak, pedig beszélgettünk. Nekem az tetszett a legjobban, amikor anya meglátta az új, beszélgették frizurámat. Ennek ellenére nem leszek fodrász, ha nagy leszek.

Nikolics Martin, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz

Figyeld meg az ábrán a közlekedés résztvevőit! Valamennyien helyesen közlekednek, azaz egy valaki mégsem. Találd meg a szabálytalankodót!

Nem vitás, ismerni kell a közlekedés szabályait, hogy ne járjunk porul. Épp ezért nézd meg jól a képet, tanulj ebből a helyzetből is! A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. **Jelentkezéseket január 21-éig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen.** Tekintettel arra, hogy a téli szünidő idején időt nyertünk, ezúttal kivételesen két szám megfejtését és nyertesét is közöljük. A 38. számunk 34. oldalán feltett kérdésre a helyes válasz: jako, azaz zsákó papagáj. A megfejtők közül ezúttal az újvidéki **Erdős László**, a József Attila iskola hatodikos tanulója részesül könyvjutalomban. A 39-40. számunk 66. oldalán feltett kérdés megfejtése: kerti zsásza. A megfejtők közül a szerencse a szabadkai **Görög Krisztiánra**, a Đuro Salaj iskola hatodikos tanulója mosolygott. A jutalmakat február elején postázzuk. A nyerteseknek gratulálunk, játékunk pedig folytatódik.

Kis „virtuózok” Óbecsén

Nagyszabású koncertet láthatott a közönség december 22-én az óbecsei Városi Színházban, bemutakoztak a Petar Konjović Alapfokú Zeneiskola növendékei. Az egybegyűlteket Krajtmar Tamara igazgatónő köszöntötte, majd bemutakoztak a kis „virtuózok”. Hegedültek, zongoráztak, harmonikáztak, játszottak tamburán, gitáron... Csodálatos dallamok csendültek fel, Strauss, Brahms, Schubert, Mozart műveiből. Végezetül a Kék Duna kerinögöt adta elő két elsős zeneiskolás: Lovas Fióna és Koncz Antónió zongorán kísérte a hegedűn játszó diákokat.

K.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Borí Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com